

V soboto je bilo v Begunjah srečanje nekdanjih zapornic in zapornikov. Foto: F. Perdan

Predzadnji dan svojega obiska v Sloveniji je v petek, 6. maja, predsednik Tito obiskal vojašnico Staneta Žagarja v Kranju

Leto XXX. — Številka 36
TRIDESET LET 1947-1977

Ustanovitelji: občinske konference SZDL
Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka
in Trzin — Izdaja CP Glas Kranj. Glavni
urednik Igor Slavec — Odgovorni ured-
nik Albin Učakar

GLAS

Kranj, torek, 10. 5. 1977

Cena: 3 din

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik,
od januarja 1958 kot poltednik, od janu-
arja 1960 trikrat tedensko, od januarja
1964 kot poltednik ob sredah in sobotah,
od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Še pomnite, tovariši!

**V Begunjah je bilo v soboto srečanje nekdanjih za-
pornikov — Slavnostni govornik je bil sekretar
mestnega komiteja ZKS Ljubljana in član CK
ZKS Vinko Hafner — Zločinov ne moremo in ne
smemo pozabiti**

Sončno spomladansko jutro je v soboto napovedovalo lep dan in je bilo prav takšno kot mnoga jutra med drugo svetovno vojno, v letih od 1941 do 1945, ki pa so bila za mnoge zavedne Gorenjce žalostna in celo usodna. Odvedeni so bili v Begunje, v gestapovske zapore, na mučenja, zaslisevanja in streljanja. V najbolj zloglasno gorenjsko mučilnico, skozi katero je v štirih letih vojne šlo več kot 12.000 zapornikov, med njimi 2400 žena in 405 otrok. 1300 begunjskih zapornikov je bilo ustreljenih in so padli kot talci na raznih moriščih. 850 od njih je bilo ustreljenih v Dragi. 5100 zapornikov so poslali naprej v uničevalna taborišča v Dachau, Mauthausen, Ravensbrück in Auschwitz. V spomin na te dogodke, v spomin na žrtve, ki so v Begunjah podlegle mučenju ali so jih kot talce ustrelili v Dragi, Bistrici, Črni pri Kamniku, Hrušici in na drugih moriščih in v spomin na 4. maj 1945, ko so borci Kokrškega odreda osvobodili iz begunjskih zaporov zadnjih 600 zapornikov, je bilo v soboto dopoldne v Begunjah srečanje nekdanjih zapornikov. Zbralo se jih je več kot tri tisoč, poleg njih pa pionirji, mladina, predstavniki družbenopolitičnih organizacij in občinskih skupščin z vse Gorenjske in drugi ugledni gostje, med njimi Edvard Kardelj z ženo Pepco, ki je tudi preživela strahote begunjskih zaporov. Ko je Danila Grilova iz Kranja pozdravila udeležence srečanja in, ko je godba na pihala zaigrala, »Kot žrtve ste padle in so delegacije odnesle vence na grobišča talcev, so mnogim udeležencem stekle solze ob oživetih spominih na lastno trpljenje ali spominih na padle svojece, starše, brate, sestre, može in otroke.

Več kot 3000 nekdanjih zapornikom in zapornicam, pionirjem, mladini in drugim občanom je spregovoril sekretar mestnega komiteja ZKS Ljubljana in član CK ZKS Vinko Hafner.

let potem, ko so borci Kokrškega odreda osvobodili zadnje zapornike, je dejal slavnostni govornik Vinko Hafner, »se moramo zavesti, da je vse to, kar se je dogajalo v Begunjah del našega boja za osvoboditev in del naše revolucije in je tesno povezano z bojem Komunistične partije. Zato

je današnje srečanje hkrati tudi proslavitev letošnjih jubilejev predsednika Tita in naše partije.«

Potem je Vinko Hafner spregovoril o vstaji na Gorenjskem in povedal, da je vstaja preprečila nadaljnje izseljevanje Gorenjcev, begunjski zapori pa so zato postali najbolj zloglasna mučilnica in že avgusta 1941 so bili ustreljeni prvi štirje talci. Čeprav so bila mučenja strašna, večina ni klonila, ker jih je vodila zavest, da je njihov boj pot, ki vodi v boljše življenje in svobodo in je dokazala, kako se je treba ponasati v borbi proti okupatorju.

Prav zaradi spomina na žrtve in prestano trpljenje ne smemo in ne moremo pozabiti zločincev, ki še vedno živijo in so ostali nekaznovani. Kot so bili takoj po vojni obsojeni zloglasni fašistični krvniki in domači izdajalci, je upravičena tudi naša zahteva, da se kaznuje medvojni šef jeseniškega gestapa in mučitelj zavednih Slovencev v begunjskih zaporih Clemens Druschke.

OD SEDMIH SE ŠTIRJE NISO VRNILI

Sobotnega srečanja se je udeležil tudi Jakob Resman s sestro Kristino in svakom iz Kroke. »Pravzaprav sem iz naše hiše odšel zadnji v partizane in sem vojno edini od bratov preživel. Brat Gregor je bil v partizanih od leta 1941 in je padel leta 1943, brat Jože je bil 1942. leta ustreljen v Dragi, brat Janez je padel v partizanih leta 1944, polbrat Jože pa je padel leta 1945 v zadnjih ofenzivi

Nadaljevanje na 20. strani

Tito obiskal vojašnico Staneta Žagarja

Kranj — Predzadnji dan svojega štirinajst dnevnega bivanja v Sloveniji je predsednik Tito kljub mnogim državnikiškim dolžnostim ta dan v petek, 6. maja, ob 12.40 obiskal vojašnico Staneta Žagarja v Kranju. V tej udarni vojaški enoti, ki nadaljuje svetle tradicije 7. SNOUB Franceta Prešerna in je bila nedavno razglašena za najboljšo enoto ljubljanskega armadnega območja, so si obiska tovariša Tita že dolgo želeli.

Visokega gosta, ki so ga spremljali Stane Dolanc in drugi najvišji vojaški predstavniki ter predstavniki kranjske občine, je pozdravil poveljnik brigade polkovnik Momčilo Marjanac. V predavalnici so tovariša Tita najprej seznanili z delom in življenjem v tej planinski brigadi, nato pa so mu zavrtili še kratek film. Predsednik Tito si je potem z zanimanjem ogledal Muzej revolucije SNOUB Franceta Prešerna, eno izmed sodobno urejenih udobnih vojaških spalnic, klub in čitalnico in v parku sodobno tehnično ter oborožitevno opremo brigade.

Vojaki so s pesmijo »Obljubljamo ti, da s tvoje poti ne bomo stopili«

V vojašnici Staneta Žagarja si je predsednik Tito z zanimanjem ogledal celotno oborožitev in opremo

V soboto dopoldne je predsednik Tito z ženo Jovanko z brniškega letališča odpoval v Beograd

DOGOVORIMO SE

5. STRAN:

ŠKOFJELOŠKI DELEGATI!

Na 5. strani objavljamo povzetke gradiva za sejo zborov občinske skupščine Škofja Loka. Tokrat je dnevni red obsežen, zajema pa pomembna vprašanja. Tako je za razpravo že pripravljeno obširno gradivo osnutka sprememb in dopolnitev statuta in osnutek poslovnika občinske skupščine, poročilo pravosodnih organov, inšpekcij, kmetijsko zemljiške skupnosti, predlog sklepa o ustanovitvi, delovnem področju in sestavi komisije občinske skupščine za spremljanje uresničevanja zakona o združenem delu ter več ostalih vprašanj.

V povzetkih je na splošno orisana, le za razpravo pripravljena problematika. Podrobnejše informacije o problemih, ki jih bodo obravnavali zbori občinske skupščine, delegati lahko dobe v škofjeloškem INDOK centru ali pri vodji delegacije, ki je prejel celotno gradivo.

jubilejna mešanica

BRAVO

netto 100g

špecerija

BLEDO

Naročnik:

Štafeta na Hrvatskem

Štafeta mladosti z najlepšimi željami in voščili predsedniku Titu ob njegovem 85. rojstnem dnevu je v nedeljo prispela na Hrvatsko. Dopoldne so jo mladinci prinesli preko Gorskega Kotarja iz Delnic v Čabar in potem naprej v Vrbovsko. V Karlovcu so pripravili štafeti svečan sprejem, saj se je na atletskem stadionu zbralo veliko število delavcev, mladincev, pionirjev in pripadnikov JLA.

Več kot 80 tisoč okoli Ljubljane

Preden se je v nedeljo dopoldne na Trgu revolucije v Ljubljani začela osrednja slovesnost, ki so jo ljubljanci pripravili v počastitev 40-letnice ustanovitve KPS, Titovih jubilejev in obletnice osvoboditve slovenskega glavnega mesta, je več kot 80 tisoč ljudi iz Slovenije, drugih republik in zamejstva sklenilo enainvajseti pohod po poteh partizanske Ljubljane. Slavnostni govornik je bil poveljnik ljubljanskega armadnega območja, narodni heroj, generalpolkovnik Franc Tavčar-Rok. Orisal je na kratko zgodovinski razvoj slovenskega naroda in potem dejal, da imajo sedaj naši narodi kaj braniti. Zavedajo se doseženih uspehov in so zato pripravljene, da se skupaj z oboroženimi silami postavijo po robu vsakomur, ki bi skušal ogroziti našo pot oziroma zavreti naš razvoj.

S prireditve so poslali pozdravno pismo predsedniku Titu in mu čestitali za njegov visoki življenjski jubilej.

Mednarodni knjižni sejem

Sekretariat predsedstva zvezne konference SZDL je na sobotni seji podprl osnovno usmeritev programa 22. mednarodnega knjižnega sejma, ki bo posvečen jubilejem predsednika Tita in naše partije. Letošnji sejem naj bi izpovedal vse, kar je povezano z velikima jubilejema predsednika Tita. V ta namen bodo pripravili tudi razstave Titovih del, literarne večere in druge manifestacije. Na seju naj bi sodelovale tudi založniške hiše iz nevrščenih držav.

Teden radia 77

V struškem domu poezije se je v soboto slavnostno začel Teden radia 77, tradicionalni pregled dosežkov jugoslovanskih radijskih postaj. Na otvoritveni slovesnosti je bilo poleg predstavnikov družbenopolitičnih organizacij tudi približno 400 radijskih delavcev iz domovine in tujine. Sodeluje tudi skupina 50 novinarjev iz tujih radijskih postaj, ki oddajajo program v jezikih naših narodov in narodnosti.

Vladimir Bakarić - častni doktor prava

Ob 200-letnici zagrebške pravne fakultete so na sobotni svečani promociji dr. Vladimiru Bakariću podelili naslov častnega doktorja zagrebške univerze. To visoko priznanje je dr. Vladimir Bakarić dobil za pomemben prispevek v praksi in razvoju ekonomske, sociološke in pravne teorije socialističnega samoupravljanja, pa tudi zavoljo njegovih velikih zaslug pri razvoju socialistične pravne misli. Promocije so se udeležili številni znani javni, znanstveni in družbenopolitični delavci.

Film o Tesli

Predsednik newyorške občine Manhattan Percy Sutton je v soboto sprejel zagrebško televizijsko ekipo, ki v ZDA snema dele serije o Nikoli Tesli. Zupan Sutton je nedavno odkril spominsko ploščo na hiši, v kateri je naš rojak živel več let.

Podbliška šola slavi letos 60. obletnico delovanja - Foto: F. Perdan

Praznik v Nemiljah in na Podblici

Podblica - V nedeljo, 8. maja, so na Podblici proslavili 25. obletnico folklorne skupine, ki deluje pri Kulturnoumetniškem društvu Mali vrh Nemilje-Podblica, 60. obletnico delovanja podbliške osnovne šole in krajevni praznik skupnosti Podblica, ki združuje Podblico, Njivice, Nemilje in Jamnik. Praznik podbliške krajevne skupnosti je sicer 27. februar, ko so Nemci leta 1944 požgali Jamnik, vendar so krajevni praznik združili z jubilejem folklorne šole, na praznični dan pa so pred osrednjim spomenikom na Jamniku pripravili le komemoracijo. Na nedeljski slovesnosti sta sodelovala tudi folklorna skupina iz Beltincev v Prekmurju in pevski zbor iz Britofa pri Kranju.

Na proslavi na Podblici so pove-

dali, da je štirirazredna osnovna šola na Podblici, ustanovljena pred 60 leti, pomembna v življenju krajanov, zato jo želijo obdržati tudi v prihodnje. Folklorna skupina KUD Mali vrh pa je najpomembnejša kulturna dejavnost podbliške krajevne skupnosti. Plesalke in plesalci so razdeljeni v starejšo in mlajšo skupino. Skupno sodeluje pri folklori 13 parov, kar je za krajevno skupnost z okrog 260 prebivalci veliko. Plesalce veže ljubezen do narodnega blaga in odlikuje izredna vztrajnost. Njihov vodja je že vsa leta Jože Šolar iz Nemilj. Za 25-letno delovanje je prejela letos folklorna skupina »Veliko Prešernovo plaketo«, udeležila pa se bo tudi letošnjega festivala balkanskih folklornih skupin na Ohridu.

-jk

Prebivalci krajevne skupnosti Podblica so se množično udeležili nedeljske proslave 25. obletnice folklorne skupine, 60. obletnice osnovne šole in krajevnega praznika. Proslava je bila pri domu družbenih organizacij na Podblici. - Foto: F. Perdan

Obrambni dnevi

S sireno, ki je naznanjala zračni napad, se je v soboto zjutraj na Poklicni lesni šoli v Škofji Loki začel obrambni dan, ki ga šole pripravljajo v okviru programa družbene samozasčite. Učenci so se skupaj z učitelji in drugimi delavci, ki so zaposleni v šoli, umaknili v bližnje gozdove, na kraj, kamor bi se umaknili tudi v primeru resničnega zračnega napada. Potem so v gozdu organizirali kviz tekmovanje o življenju in delu predsednika Tita in 40-letnice KPS in tekmovanje v vojaških veščinah. Učenci so se pomerili v poznavanju orožja, nastavljanju min, reševanju ranjencev, plezanju, skupaj, v poznavanju 25. vojaških sposobnosti. Razdeljeni so bili v 21 skupin, ki so med seboj tekmovale.

V gozd so prenesli tudi kuhinjo in so učenci in vsi drugi udeleženci obrambnega dne tam dobili tudi kosilo, po kosilu pa so razglasili rezultate tekmovanja in podelili diplome in priznanja najboljšim. Obrambni dan je bil končan ob 14. uri.

200 mladih gradilo trim stezo

Jesenice - V petek je občinska organizacija ZSMS organizirala lokalno delovno akcijo in sicer so mladi nadaljevali lani začeta dela pri gradnji trim steze na Jesenicah. Petkove delovne akcije se je udeležilo 200 mladih in mladincev iz osnovnih in srednjih šol, krajevnih skupnosti in temeljnih organizacij združenega dela. Z delovnimi akcijami bodo nadaljevali dokler trim steza ne bo urejena. Če bo lepo vreme, računajo, da bodo vse opravili do konca maja. L. B.

Potek obrambnega dne na Poklicni lesni šoli so si ogledali predstavniki škofojloških družbenopolitičnih organizacij in drugih šol. Vsi so menili, da je dan zelo dobro uspel, da je bil izredno dobro pripravljen in je prinesel nekaj novosti v organizacijo takšnih dnevoev na šolah. Takoj po umiku v gozd, so namreč tam organizirali normalen delovni dan.

Pri organizaciji in izvedbi obrambnega dne je sodelovala poleg učencev in učiteljev tudi skupina vojakov, ki je učencem pomagala pri izvajanju programa.

Obrambni dan so v soboto pripravili tudi na osnovni šoli Lucijan Seljak v Stražišču in na nekaterih podružničnih šolah. L. Bogataj

Velika manifestacija srednješolcev

Ljubljana - Tudi ljubljanski srednješolci so se pridružili praznovanju meseca mladosti in vseh številnih letošnjih jubilejev. Djaki srednješolskih zavodov iz našega glavnega mesta so za danes in jutri pripravili veliko kulturno politično manifestacijo. Proslava v ljubljanski dvorani Tivoli, le-ta bo potekala pod geslom Titove izjave »Za svoje ideale sem pripravljen žrtvovati tudi svoje življenje«, bo danes ob 11. in 17. uri, jutri pa ob 11. uri. Na njej se bodo predstavili pevski zbori, orkestri, recitatorji, zabavni ansambli, glasbene skupine, plesalci, člani baletnih skupin, literati in drugi s poklicnih, strokovnih in vseh drugih srednjih šol. Prireditelj naj bi se udeležilo prek 12.000 obiskovalcev. -jk

JESENICE

V sredo, 11. maja, bo v konferenčni sobi skupščine občine redna seja izvršnega sveta, na kateri bodo razpravljali o sofinanciranju razlike pri zamjenjavi stavbe za potrebe medobčinske organizacije slepih in slabovidnih Kranj, o predlogu zvišanja cen v mestnem prometu na liniji Jesenice-Planina pod Golico, o javni razgrnitvi zazidalnega načrta Moste ter o manjšem odmiku od zazidalnega načrta industrijske cone na Hrušici. D. S.

Teden Rdečega križa

Številne aktivnosti v letošnjem letu RK, ki je posvečen temi »Ustvarjajo mir za vse ljudi«, so posvečene tudi proslavljanju jubilejev KPS, obletnici prihoda tovariša Tita na čelo partije in njegovemu življenjskemu jubileju. Na ta način se bo tudi organizacija RK poklonila najzaslužnejšemu bojevniku za mir in napredek človeštva in izrazila iskreno spoštovanje človeku, ki je vsekoli razumel, podpiral in se zavzemal, da bi ideje Rdečega križa postale stvarnost za vse narode in vse ljudi.

V tednu RK od 7. do 14. maja bo na programu več aktivnosti, med katerimi omenimo predvsem organiziranje delovnih akcij v krajevnih skupnostih, delovnih organizacijah in šolah ter drugod za napredek higiene in varstvo okolja. V tem tednu bo sprejeto svečano med mlade člane 20.000 prvošolcev ter osmošolcev med članstvo RK. Ne nazadnje bodo številnim aktivistom RK podeljena priznanja za njihovo prostovoljno dejavnost. V tem tednu se tudi zbirajo prostovoljni prispevki za RK in sicer z zbiranjem denarja, prodajo lističev, nalepk, znamk, značk RK in drugo.

V tednu RK začeti program pa se bo nadaljeval vse leto: v čast letošnjih jubilejev bo v Ljubljani 11. junija VII. republiško tekmovanje v nudenju prve pomoči. Ena pomembnih nalog v letošnjem letu je tudi ustanovitev 500 aktivov RK v organizacijah združenega dela in organiziranih republiških in 60 občinskih mladinskih delovnih brigad, nadalje usposabljanje aktivistov RK za uresničevanje programov RK v celodnevni šoli ter motiviranje občanov in delovnih ljudi za prostovoljne aktivnosti; posebno skrbi za stare ljudi, pomoč družinam in akcije solidarnosti.

Slavnostna seja na Javorniku

Javornik - V petek, 6. maja, je bila v delavskem domu na Javorniku slavnostna seja v počastitev 40-letnice ustanovnega kongresa KP na Cebinah, 40-letnice prihoda Tita na čelo partije in 85-letnice Titovega rojstva. Proslavo so pripravili družbenopolitične organizacije in krajevna skupnost, udeležili pa so se je komunisti in prebivalci Javornika in Koroške Bele, Vencelj Perko, udeleženec ustanovnega kongresa na Cebinah ter sekretarka občinskega komiteja ZKS Jesenice Marija Zupančič-Vičarjeva.

V avli delavskega doma Albina in Julke Pibernik so po krajšem kulturnem programu učencev osnovne šole odprli razstavo fotografij Franca Kolmana. Na slavnostni seji pa je spregovoril Lovro Brce, sekretar sveta ZK na Javorniku, borbenost in revolucionarnost partijskega gibanja na Jesenicah pred vojno pa je orisal Vencelj Perko. S slavnostne seje so odnesli vence na grobove talcev na Koroški Beli in pri Javorniku, člani dramske skupine javorške Svobode in pevski zbor z Blejske Dobrave pa so pripravili kulturni program. D. S.

Inventivna dejavnost

Jesenice - Občinski odbor sindikata delavcev kovinske industrije Jesenice bo skupaj z oddelkom za gospodarstvo skupščine občine Jesenice, občinskim sindikalnim svetom ter društvom izumiteljev in avtorjev tehničnih izboljšav pripravil v petek, 13. maja, strokovni pogovor o nadaljnjem razvoju inventivne in inovacijske dejavnosti v občini Jesenice. Pogovor bo v Kazini na Jesenicah, udeležili pa se ga bodo predstavniki osnovnih organizacij sindikata. Obravnavali bodo pomen ustvarjalnosti delavskega razreda, ekonomske učinke inventivne dejavnosti, inovacijsko aktivnost v temeljnih organizacijah združenega dela, ob koncu pa bo razgovor z udeleženci posveta. D. S.

Razpisna komisija SŽ - Tovarne vijakov PLAMEN Kropa p.o.

razpisuje prosti delovni mesti s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

1. direktorja tehničnega sektorja
2. direktorja finančno komercialnega sektorja

Poleg splošnih pogojev in izpolnjevanja moralnopolitičnih kva-

litet morajo kandidati izpolnjevati še posebne pogoje:

- pod 1.: - da imajo visoko šolsko izobrazbo strojne smeri in 3 leta delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih v kovinsko-predelovalni industriji ali
- da imajo višjo šolsko izobrazbo strojne smeri in 5 let delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih v kovinsko-predelovalni industriji;
- znanje tujega jezika (zaželena nemščina).
- pod 2.: - da imajo visoko izobrazbo ekonomske smeri in 3 leta delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih ali
- višjo šolsko izobrazbo ekonomske smeri in 5 let delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih
- da izpolnjujejo pogoje za opravljanje komercialnih ZT poslov
- aktivno znanje tujega jezika (zaželena nemščina).

Kandidati naj prijave z dokazili pošljejo na naslov SŽ - Tovarna vijakov PLAMEN Kropa p.o. z oznako »RAZPIS« v 15 dneh od dneva objave razpisa. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 8 dneh od dneva izteka razpisnega roka.

Samo razprava premalo

Tržič - V četrtek, 21. aprila, je bila v Tržiču seja predsedstva občinske konference SZDL, na kateri je bilo govora o sklepih problemske konference o kmetijstvu in preobrazbi vasi. Sklepe je na osnovi razprave na konferenci oblikovala posebna delovna skupina. Tržičani menijo, da bi pomenilo samozadovoljstvo ob uspehih javnih razpravah ostati na pol poti. Zato se je treba dogovoriti, kdo bo odgovoren za uresničevanje teh sklepov in kdo bo uresničevanje ocenjeval. Največkrat so bili omenjeni izvršni svet občinske skupščine, Kmetijska zadruga, ki kaže obilo zanimanja za razvoj kmetijstva in povezovanje ter združevanje dela, sredstev in zemlje, temeljna organizacija združenega dela Gozdarstvo, kmetijskozem-

ljiška skupnost in svet za kmetijstvo in gozdarstvo, ki ga nameravajo čim prej oblikovati pri občinski konferenci SZDL.

Predsedstvo SZDL Tržič meni, da se kaže na Gorenjskem enotno dogovoriti za organizacijo kmetijskega šolstva, saj smo za zdaj edina slovenska pokrajina brez tovrstne izobraževalne ustanove. Če bi imeli na Gorenjskem kmetijsko šolo, bi lažje usmerjali mlade v kmetijske in tudi gozdarske poklice. Kmete kaže bolj vključevati v družbenopolitično življenje, zagotoviti trajne vire financiranja za pospeševalno službo, saj brez nje ne more biti napredka, ponovno oživiti načrte za vpeljavno kmečkega turizma in v gozdarstvu skrbeti predvsem za zaposlovanje domačih delavcev. -jk

DRUGI MEDNARODNI SEJEM MALEGA GOSPODARSTVA - V Kranju so v petek, 6. maja, dopoldne na razstavišču v Savskem logu odprli drugi mednarodni sejem malega gospodarstva. Letos sodeluje na njem okrog 200 proizvajalcev; med njimi tudi iz Avstrije, Italije, ZRN, Švice in Francije. Ob otvoritvi je Ratko Svilar, podpredsednik zvezne gospodarske zbornice poudaril, da kranjski sejem dobiva vedno večji pomen ne le v naši republici, marveč tudi v državi. Malo gospodarstvo namreč postaja vse pomembnejši spremljevalec industrije. Prav tako pa je nepogrešljivo pri zadovoljevanju potreb prebivalstva. Sejem bo odprt do 13. maja vsak dan od 9. do 19. ure. - A. Ž. - Foto: F. Perdan

»Poključki dan« v Puli

Radovljica - Turistično društvo Poključka bo v sredo, 11. maja, in v četrtek, 12. maja, pripravilo v Puli prireditve, ki so jo imenovali »Poključki dan«.

Tesnejši prijateljski stiki med Poključko in Pulo so se začeli že pred tremi leti, ko je na Poključki preživljajo dopust najprej 30 Pulčanov. Zadnje leto jih je bilo že kar 300. Se posebno tesno je bilo sodelovanje z organizacijo Uljanik in Puljanko, katerih zaposleni delavci so se vedno bolj množično odločali za počitek na svežem zraku Poključke. Stalni obiskovalci Poključke pa so že vsa leta po vojni tudi piloti iz Zadra, Niša, Zagreba in seveda tudi iz Pule.

V okviru turističnega društva Poključke so ustanovili tudi Društvo prijateljev Poključke, v katerem je precej Pulčanov. Turistično društvo si nenehno prizadeva, da bi se stalni obiskovalci kar najbolj prijetno počutili, da bi privabili še ostale goste tudi s tem, da bi na Poključki uredili tekaške steze, trim steze, nudili možnost kmečkega turizma Gorjušam, Koprivniku in vasi Podjelje, zgradili več vlečnic ter nasploh primerno razširili rekreacijski center Poključke. Zdaj, ko se obnavlja tudi

cesta na Poključko, bo prihajalo še več gostov, ki pa jih bo mogoče zadržati le ob ustreznih športno-rekreacijskih objektih, spodobnem bivanju in primerni prehrani ob dostopnih cenah.

Prireditve v Puli, kjer bodo člani Turističnega društva Poključka ob sodelovanju Turističnih društev Bleda in Bohinja pripravili kulturni program, miting na letališču, koncert na trgu je tako sad nekajletnega prijateljskega sodelovanja med Pulo in Poključko, ljudi dveh različnih mest in krajev, ki so si postali prijatelji in ki želi prijateljstvo še bolj utrditi. Na dnevu Poključke v Puli bodo nastopile gorenjske folklorne skupine, zabavni ansambel s pevcem Francem Korenom, Pulčanom pa bodo podelili tudi priznanja; umetniške slike razvoja železarstva na Gorenjskem. D. S.

Medobčinsko povezovanje rezervnih starešin

Kranj - V Kranju je bil na pobudo republiškega odbora Zveze rezervnih vojaških starešin sestanek predsednikov in sekretarjev odborov ZRVS gorenjskih občin. Na seji so ustanovili medobčinski odbor ZRVS za Gorenjsko. Njegov prvi predsednik je postal predsednik kranjske občinske organizacije ZRVS Borut Kobi. Najpomembnejše naloge medobčinskega odbora ZRVS bodo skrb za povezovanje in sodelovanje občinskih odborov rezervnih vojaških starešin, usklajevanje posameznih akcij in ocenjevanje njihove uspešnosti, sodelovanje z drugimi medobčinskimi organi in skupno oblikovanje izobraževalnega programa. Na seji so poudarili, da je Zveza rezervnih vojaških starešin družbenopolitična in strokovna organizacija obnem. -jk

ZDRUŽENI ZDRAVSTVENI DOM JESENICE

Delovna skupnost skupnih služb razpisuje prosto delovno mesto analitika - planerja

Pogoj je višja strokovna izobrazba ekonomske smeri in 1 leto delovnih izkušenj.

Osební dohodki po samoopravnem sporazumu.

Kandidati naj pošljejo prijave z opisom dosedanjega službovanja in dokazili o strokovnosti na naslov: Zdrženi zdravstveni dom Jesenice, C. m. Tita 78.

Prijave je treba poslati v 15 dneh od dneva razpisa.

Družba potrebuje aktivne upokoјence

Zmotno bi bilo misliti, da se v društvu upokoјencev bolj malo dogaja, pravi predsednik kranjskega društva upokoјencev Matija Suhadolnik, »in menim, da to ne velja le za naše društvo s 4000 člani, pač pa za vsa druga društva tako v naši občini kot tudi drugje. Naše družbeno življenje je posebno v zadnjem času tako živahno, da zahteva vključevanje prav vsakega, tudi upokoјencev.

V našem društvu veliko delamo v raznih samoupravnih skupnostih, od stanovanjske, do invalidsko pokojninske, skupnosti

socialnega skrbstva in zdravstveni skupnosti, kjer zastopamo interese upokoјencev.

V društvu ne skrivajo zadovoljstva, da je na primer njihovo sodelovanje v stanovanjski skupnosti zelo uspešno. Na prvem in drugem razpisu so upokoјenci v kranjski občini dobili 69 stanovanj, 6 od teh jih sicer še ni vseljenih, a bodo verjetno v kratkem. Na stanovanja pa sedaj čaka še 27 upokoјencev, ki jih bodo dobili najbrž vsi na tretjem razpisu. S tem bi bili skoraj vsi stanovanjski problemi upokoјencev rešeni. Z adaptacijo in dograditvijo prizidka v Potočah pri Preddvoru pa je v

kranjski občini poskrbljeno sedaj tudi za zadostno domsko varstvo upokoјencev.

»V našem društvu si prizadevamo za dogovor skupaj z družbenopolitičnimi organizacijami v občini in delovnimi organizacijami, da ne bi bilo upokoјenca, ki zapušča delovno organizacijo in ne bi imel rešenega svojega stanovanjskega problema. Nekateri delovne organizacije takšno določilo sicer imajo v svojih samoupravnih aktih, vendar pa povsod zamisel še ni zaživela. Seveda so tudi upokoјenci, ki si ne žele ne v domsko varstvo, niti v novo stanovanje, pač pa morda potrebujejo le nekaj posojila, da bi si uredili in posodobili svojo stanovanjsko hišo. Na vseh konferencah društev upokoјencev v Sloveniji je slišati takšno zahtevo, da bi ponovno lahko upokoјenci od sredstev, ki se zbirajo v stanovanjskem skladu najemali kredite za popravilo svojih hiš. Takšnih zahtev ni veliko, zato tudi sredstva ne bi bila velika, pomoč skupnosti pa bi verjetno veliko zalegala.

O tem in o drugih vprašanjih je kranjsko društvo upokoјencev razpravljalo na svojem občnem zboru februarja letos. Med drugim si je zala naloge, da še poveča število svojega članstva. V vsej občini je namreč kar 7500 upokoјencev, tako starostnih, družinskih, invalidskih, kmetijskih in drugih, vendar še zdaleč niso vsi vključeni v sedem društev upokoјencev, kolikor jih je v občini Kranj. Med upokoјenci je še veliko mlajših, ki bi jih v društvu zelo potrebovali posebno za delegatsko delo, pa tudi pri drugih dejavnostih, ki v društvih obstajajo: od športne, kulturne, rekreacijske itd. Z upokoјitvijo seveda ni treba da bi se vsa družbena dejavnost posameznega upokoјenca nehala. »Na to bi morale misliti tudi krajevne skupnosti in bi lahko za delo tako v konferencah delegacij kot v družbenopolitičnih organizacijah kadrovali več upokoјencev,« pravi Matija Suhadolnik.

Lani je bilo v društvu dokaj pestro: organizirali so 10 izletov, s tem pa bodo nadaljevali tudi letos. Ne zanemarjajo pa tudi športne dejavnosti: v počastitev letošnjih jubilejev je med gorenjskimi društvi upokoјencev organizirano tekmovanje v šahu, balinanju, kegljanju in streljanju, ki se bo nadaljevalo na republiškem tekmovanju. Pevsko društvo kranjskih upokoјencev, ki obstaja že 14 let, pa je sodelovalo na gorenjski reviji upokoјenskih pevskih zborov. Pri tem ni odveč omeniti požrtvovalnost in humanost pevcev, ki ne izpustijo nobenega pogreba umrlega člana in če vemo, da jih je bilo samo lani 176, na katerih so peli, potem to nikakor ni malo. Sodelujejo pa tudi na najrazličnejših drugih prireditvah. Same prireditve društva upokoјencev pa so lansko leto več ali manj opustili, predvsem zaradi varčevanja, saj se je lani društvo znašlo v nezavidljivem finančnem položaju, predvsem zaradi težavnega poslovanja svojega kluba. Vendar pa se morajo zahvaliti izvršnemu svetu občine in družbenopolitičnim organizacijam občine za razumevanje in pomoč ob finančnih težavah. L. M.

OBVESTILO

Republiška skupnost za ceste pripravlja izdelavo cestno-prometne študije SR Slovenije, ki bo služila kot osnova za srednjeročno in dolgoročno planiranje in programiranje izgradnje in rekonstrukcij cestnega omrežja SR Slovenije.

Za izdelavo te študije bo potrebno dobiti nekaj informacij o obstoječih prometnih tokovih, o obnašanju ljudi glede prometa in o njihovih potovalnih navadah.

Da bi dobili te potrebne informacije, bomo v mesecu maju in juniju organizirali anketo po gospodinjstvih, anketo na medkrajevnih avtobusih, anketo na cestah ter štetje prometa na področju celotnega teritorija SR Slovenije.

Prebivalce, posebno pa še udeležence v prometu prosimo za razumevanje in sodelovanje, da anketarjem posredujejo resnične in čim točnejše odgovore na vsa vprašanja. Od natančnosti teh odgovorov je namreč odvisna kvaliteta prometne študije.

REPUBLIŠKA SKUPNOST ZA CESTE
Strokovna služba
LJUBLJANA

SGP GRADBINEG

Kranj - Nazorjeva 1

TOZD - Betonsko železokrivski obrat, Jesenice

Komisija za medsebojna razmerja delavcev TOZD »BŽO« razpisuje naslednji delovni mesti:

1. Samostojnega tehnologa za delovno mesto na Jesenicah - obrat Hrušica ali BO Kranj - obrat Polica
2. KV elektrikarja za delovno mesto na Jesenicah

Poleg splošnih pogojev morata kandidata izpolnjevati še naslednje:

- pod 1.: končana STŠ - gradbene smeri in nad 5 let delovnih izkušenj, poskusna doba 2 meseca;
- pod 2.: končana poklicna šola in nad 2 leti delovnih izkušenj, poskusna doba 1 mesec.
- Nastop dela je možen takoj ali po dogovoru. Pismene ponudbe pošljite kadroviski službi Jesenice v 15 dneh po objavi.

VSI, ki jim je pri srcu taborjenje, bodo od 12. do 21. maja prišli na svoj račun v škofjeloški NAMI. Teh devet dni bo namreč v veleblagovnici na Titovem trgu razstava in prodaja šotorov in druge taborniške opreme. Kupci bodo lahko izbrali med naslednjimi artikli:

ŠOTORI: (Induplati, Jarše in Bosna - Šport, Sarajevo):

- za 2 osebi 1.454 din
- za 3 osebe od 2.294 do 5.109 din
- za 4 osebe od 2.305 do 6.522 din
- za 5 oseb od 6.870 do 11.029 din

TABORNIŠKE

- POSTELJE od 367 do 590 din
- HLADILNE TORBE od 365,00 do 552,20 din
- RAŽNIJ od 299,00 do 430,40 din
- PLINSKI KUHALNIKI - komplet od 375,50 do 793,80 din
- PLINSKE SVETILKE 465,30 din
- BLAZINE od 249,60 do 512,60 din
- TABORNIŠKE MIZE od 315,50 do 561,45 din
- TABORNIŠKI STOLI od 209,80 do 435,50 din
- SPALNE VREČE 350 din

ALUMINIJASTA POSODA ZA KUHANJE, PVC JEDILNA POSODA, PVC MEHOVI ZA VODO, POLICE ZA ŠOTORE, PVC ČOLNI, BAZENI, PASOVI ZA PLAVANJE ITD.

Torej, zdaj je najprimernejši čas, da se pravočasno v miru opremite za počitnice!

nama
Škofja Loka

TOVARNA OBUVE TRŽIČ

model CLARA
Cena: 302,95 din

Barve: natur
rdeča
opečna
modra
rjava

Razprava o kmetijstvu in napredku vasi v kranjski občini

Prostovoljno združevanje na ekonomskih osnovah

Javna razprava potrdila usmeritev gorenjskega kmetijstva k mleku, pitanju živine in krompirju - Združevanje dela, sredstev in zemlje dolgoročna naloga na ekonomski osnovi brez prisile - Težnja po agroživilskem kompleksu, skupnem delu in vlaganjih v proizvodnjo in gradnjo skladišč - Večja tržna disciplina in popolnejši kriteriji za obdavljanje - Kmetje morajo sodelovati pri urbanističnem načrtovanju - Več pozornosti kmetijskemu izobraževanju in pospeševalni službi

KRANJ - Z zasedanjem občinske konference SZDL je bila aprila tudi v kranjski občini končana javna razprava o preobrazbi kmetijstva in gozdarstva ter napredku vasi. Pomembnejši od podatkov o številu javnih razprav in udeležencev so sklopi javne razprave in konference SZDL, ki nalagajo obilo dela kmetovalcem in lastnikom gozdov ter delovnim organizacijam s tega področja. Na sklepe, katerih uresničevanje bo zahteval akcijski program, še posebej ne bi smeli pozabiti v Kmetijsko-živilskem kombinatu Kranj in Gorenjski kmetijski zadrugi, v Živilih in Centralu, na Živinorejsko-veterinarskem zavodu in kmetijskozemljiški skupnosti, na občinski skupščini in njenem izvršnem svetu ter družbenopolitičnih organizacijah. Sklepi so obvezujoči za kmetijske in gozdarske strokovnjake ter individualne poslovodne organe omenjenih delovnih kolektivov. Takšno ponašanje

do sprejetih sklepov je nujno, saj so še posebno kmetje javno razpravo vzeli izredno resno v upanju, da ne bo ostalo le pri besedah in obljubah...

MLEKO, MESO IN KROMPIR

Kmetijska razprava v kranjski občini je soglašala z republiško usmeritvijo kmetijske proizvodnje in težnjo, da bi na Gorenjskem proizvedli čim več mleka, semenskega in jedilnega krompirja ter spitali še več govedi. Hkrati bo s tem treba povečevati tudi proizvodnjo krmnih rastlin za živinorejo. K takšnim ciljem se morajo preusmerjati tudi kmetovalci in kmetijske delovne organizacije ter skupno s trgovino in predelavo skušajo oblikovati dohodkovne odnose. Za združevanje dela, sredstev in zemlje v zasebni lasti se morajo kmetje odločiti prostovoljno, brez prisile. Združevanje naj bo ekonomsko utemeljeno z donosnejšo in boljše proizvodnjo. Pohititi kaže tudi z oblikovanjem agroživilskega kompleksa, ki ne sme upoštevati le občinskih interesov, temveč mora biti usklajen z gorenjskimi in republiški težnjami. Pri snovanju agroživilskega kompleksa Živinorejsko-veterinarskega zavoda ne bi smeli prezreti. Še posebej kaže opozoriti, da le tako organizirani kmetijstvo, trgovina in predelava omogočajo »naročeno« proizvodnjo, zagotovljen odkup tržnih viškov in ustvarjanje dohodkovnih odnosov. Nekatere oblike skupnega vlaganja in dela že poznamo. Izjemno lepe rezultate dosegajo strojne in pašne skupnosti in jih kaže še naprej razvijati.

VZPODBUDNEJŠA KREDITNA IN DAVČNA POLITIKA

Pospeševalni učinek pri tržni in organizirani proizvodnji mora imeti tudi kreditna politika. Začete investicije in projekte kaže dokončati in prispevati k podružabljanju kmetijske proizvodnje. Pri tem so še posebno pomembni agromelioracije, skupna nabava strojev in skupna gradnja skladišč. Na trgu je potrebna večja disciplina, ki jo kali predvsem nekontrolirana prodaja tržnih viškov. To škodi kmetom, ki zagovarjajo organizirano kooperacijsko proizvodnjo in prodajo, na slabšem pa so tudi obrati za kooperacijo v celoti. Javna razprava je pokazala, da kmetje so

glašajo z davčnim sistemom na osnovi katastrskega dohodka, vendar ga bo nujno spremeniti in posodobiti. Važna je stimulacija prizadevanj za skupno in tržno kmetijsko proizvodnjo. Obenem pa bo treba prekiniti s prakso odvajanja kmetov od odločanja o zemljiški politiki. Urbanistično načrtovanje in zazidava kmetijskih površin ne moreta potekati brez soodločanja kmetov in kmetijskih strokovnjakov. Občina mora določiti, katera zemljišča so kmetijska in se bodo namenjala izključno v te namene. S tem se bomo približevali cilju, da nobeno zemljišče ne bo neobdelano. Ob tem so v kranjski občini povedali, da mora družbeni sektor še naprej ostajati nosilec sodobne tehnologije v kmetijstvu, vendar je ne sme »ljubosumno« skrivati zase, temveč jo razširjati med zasebnimi kmeti.

KMETIJSKO ŠOLSTVO IN SKLADIŠČA

Več pozornosti, dela in denarja bo treba v prihodnje namenjati kmetijstvu. Mogoče že predolgo razmišljamo o vključitvi kmetijskega pouka v osnovne šole in o izpopolnjevanju znanja kmetov in zaposlenih v kmetijstvu. Mogoče bi kazalo takšno šolanje organizirati pri Mlekarskem šolskem centru v Kranju. Tudi kriteriji za dodeljevanje študentskega stipendij kmetijskim otrokom niso preveč naklonjeni. Razen izobraženega kmeta in kmetijskega delavca tudi pospeševalna služba lahko veliko prispeva k razcvetu kmetijstva. Za pospeševalce je premalo denarja. Njihovo osnovno delo je na terenu, med kmeti in v kmetijskih delovnih organizacijah. Žal imajo danes pospeševalci prepogosto takšne naloge, da so primorani lep del delovnega dne presedeti v pisarni!

Bolj kot doslej bo treba skrbeti za skladišča, saj se Gorenjska in z njo kranjska občina še posebej usmerja h krompirju, živinoreji in mleku, ki pa brez skladišč ne morejo. Skladišča in hladilnice povsod po svetu omogočajo stalnejšo in zanesljivejšo preskrbo potrošnikov.

DELO TUDI ZA KRAJEVNE SKUPNOSTI

Najverjetneje bi morali že prej odločiti, da kaže po krajevnih skupnostih, kjer je kmetijska in gozdarska dejavnost, oblikovati svete za kmetijstvo in gozdarstvo in organe s takšnimi nalogami razvijati tudi na višjih ravneh. Prav tako morajo biti kmetijske družbene organizacije vzor za dobro organiziranost in proizvodnost kmetijstva, obenem pa primer, kako urejevati dohodkovne odnose. Razvoj kmetijstva in gozdarstva ter preobrazba vasi tudi ni skrb le kmetov, kmetijskih in gozdarskih organizacij ter deloma predelave in trgovine, temveč tudi združenega dela izven teh okvirov. Le tako bo uresničen cilj: večja in cenejša proizvodnja hrane!

J. Košnjek

ostalih 11 odstotkov pa si namerava poiskati učno mesto. Neposredno v zaposlitve ne namerava nihče. S predpostavko, da so kapacitete šol usklajene z družbenimi potrebami, bi lahko sklepali, da bomo tudi v takem razmerju lahko vse učence »spravili pod streho«, vendar so notranja neskladja obeh skupin poklicev tolikšna, da bo prenekateri učenec moral še razmišljati o bodoči poklicni poti.

Ne glede na to, kakšni bodo sprejemni pogoji šol, pač pa zgolj iz popraševanja po določenih poklicih v občini sklepamo, da strojnih in elektrotehnikov ter medicinskih sester skoraj ne potrebujemo - posebno iskani pa tudi v sosednjih občinah niso - zato bomo 20 kandidatov, ki se usmerjajo v te poklice, morali svetovati preusmeritev. Veliko premalo pa se jih zanima za tekstilno tehniško šolo, za kar BPT namenja kar 12 stipendij. Na ostale srednje šole se učenci niso vpisovali tako množično, da se kasneje ne bi mogli zaposliti, čeprav seveda za vse poklice stipendij ne bo. Učencem, ki brez stipendije ne bi mogli nadaljevati šolanja, zato priporočamo, da spremljajo razpise stipendij, ki bodo gotovo ugodnejši za bolj iskane poklice.

Predvidevamo, da bo preusmeritev več še iz naslednjega razloga: na srednje šole se je vpisalo tudi precej kandidatov z nižjimi šolskimi uspehi, ki pa vsaj na tistih šolah, kjer je večji naval (ESS, UAS, AS in gimnazija) ne bodo sprejeti. Težave bodo imele predvsem dekleta, saj je zanje učnih mest premalo - od 107 učnih mest je dekletom namenjenih le 20.

Za fante bo na poklicni ravni dovolj možnosti, saj je potreb več, kot pa je fantov v vsej generaciji. Nekaj več se jih odloča le za poklice v elektro in avtomehanski stroki, v vseh ostalih poklicih pa je kandidatov premalo. Največ učnih mest čaka v čevljarstvu in gradbeni stroki (48), vendar pa zanje skoraj ni zanimanja med učenci. Za fante je torej možnosti dovolj. Dekleta pa bodo morda že letos prisiljena pogledati tudi po manj »ženskih« poklicih. Seveda pa tudi to še ne bo dovolj, če se ne bo spremenila tudi mentaliteta o »ženskih poklicih« v združenem delu.

Danica Mešič

Skupni delavski svet
LIP, lesna industrija Bled,
n. sol. o.
Bled, Ljubljanska 32

razpisuje prosto delovno mesto

vodje prodajnega sektorja

Pogoji za zasedbo delovnega mesta so:

- visoka šolska izobrazba s 5 let delovnih izkušenj oz. višja šolska izobrazba s 7 let delovnih izkušenj,
- izpit za zunanje trgovinsko poslovanje,
- izpit za varstvo pri delu,
- aktivno znanje nemškega jezika,
- pasivno znanje šengavskega jezika.

Kandidati morajo biti moralno politično neoporečni in imeti aktivni odnos do samoupravljanja.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili najkasneje do 20. maja 1977 na naslov: LIP, lesna industrija Bled, splošni sektor, Bled, Ljubljanska 32.

TRIGLAV KONFEKCIJA KRANJ

Modne, elegantne
in praktične ženske
obleke za spomlad
dobite v prodajalni
Triglav konfekcije Kranj

iz glasil delovnih organizacij

GLASNIK

GORENJSKA PREDILNICA

TEMELJNE ORGANIZACIJE ZDRUŽENEGA DELA

ŠKOFJA LOKA - Člani delovnega kolektiva Gorenjske predilnice iz Škofje Loke so se v petek, 6. maja, na referendumu soglasno odločili za ustanovitev treh temeljnih organizacij združenega dela in delovne skupnosti skupnih služb v okviru podjetja. V Gorenjski predilnici so se poleg DSSS odločili za ustanovitev TOZD »predilnice«, TOZD »skodrankas in TOZD »kemijas«. S tem je tudi ta škofovelski kolektiv organiziran v skladu z zakonom o združenem delu in novo ustavo. Samoupravni sporazumi o združevanju TOZD v delovno organizacijo, o osnovah plana TOZD ter o osnovah za delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo prav gotovo prinašajo veliko novosti. V zvezi s tem so se člani kolektiva na referendumu poleg sprejetih sporazumov odločili tudi za nov statut delovne organizacije. Jeseni pa bodo na zborih delovnih ljudi morali potrditi še nekatere samoupravne sporazume.

PRAZNOVANJE MESECA MLADOSTI

V Gorenjski predilnici izredno aktivno deluje osnovna organizacija ZSMS. Tudi v počastitve meseca mladosti bodo mladi pripravili več prireditev, športnih tekmovanj in pohodov.

Skupnost za zaposlovanje Kranj

Namere in možnosti vključevanja v tržiški občini

Ko vsako leto pomagamo mladim k izbiri kar najustreznejšega poklica, vedno poudarjamo, da bodo svoje sposobnosti in interese najbolje izkoristili le, če bodo imeli tudi možnost zaposlitve. Ob predpisu v srednje šole zaključujočim učencem nismo mogli nuditi podatkov o možnostih vključitve, ker le-tih še nismo imeli. Namere po letošnjem predpisu na srednje šole so zato nujno v razkoraku z možnostmi, saj temelje le na interesih in bolj ali manj samokritičnih ocenah lastnih sposobnosti. Uskladitev z možnostmi bo šele sledila.

Ze v prejšnjih člankih smo ugotovili, da težnje zaključujočih učencev po štiri letnih srednjih šolah povsod iz leta v leto naraščajo, učna mesta pa ostajajo tudi nezasedena. To je značilno tudi za Tržič in če je tu odstotek želja za srednje šole le nekoliko nižji, ga pripisujemo temu, da v občini nimamo nobene srednje šole. Vse so dosegljive pod približno enakimi pogoji in zato so namere vsaj v tem pogledu realnejše.

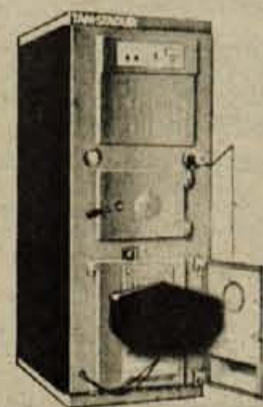
Od 164 osmošolcev tržiških osnovnih šol se jih vpisuje na štiri letne srednje šole 98 ali 59 odstotkov,

TAM-STADLER

1. TOPLOVODNI KOTLI
2. OLJNI IN PLINSKI GORILNIKI
3. ELEKTRONSKA REGULACIJA

VSE ZA OGREVANJE

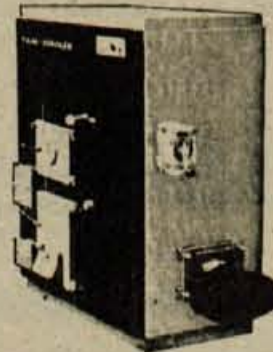

SUPERAVTOMATSKO
OGREVANJE
Z VAKUUMEMAJLIRANIMI
BOJLERJI

Mednarodni patent No.250127

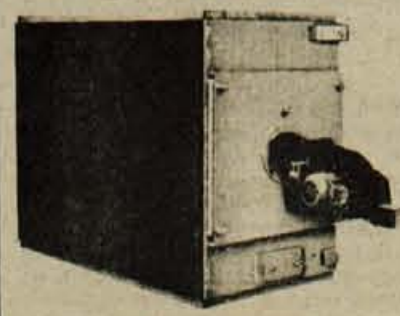
UNIVERZALNI KOTLI

- od 25.000 kcal/h naprej
- možnost kurjenja z oljem, s premogom ali plinom
- visoki izkoristki goriva
- vgrajena avtomatika za samodejno delovanje
- gorilniki
- zagotovljeni nadomestni deli in servis
- ugoden dinarski nakup

KOTLI Z DVOJNIM KURIŠCEM

- od 25.000 do 80.000 kcal/h
- možnost kurjenja s premogom, odpadki, oljem ali plinom
- visok izkoristek goriv
- samodejno delovanje

KOTLI ZA OLJE ALI PLIN

- od 200.000 do 3.000.000 kcal/h
- ugodne dimenzije
- visoki izkoristki
- za delovanje do 110°C
- za nizkotlačno paro do 0,5 atm
- kvalitetni gorilniki
- dinarski nakup

VARČNO OGREVANJE

TAM MARIBOR
OBRAT STUDENCI
62000 Maribor
Leningrajska 27

3 ŠKOFJA LOKA

DOGOVORIMO SE

Statut in poslovnik občinske skupščine

Delegati bodo razpravljali o osnutku sprememb in dopolnitev statuta občine in o osnutku poslovnika občinske skupščine - Prizadevanja, da bi delovni ljudje in občani suvereno uresničili svoje pravice in dolžnosti

Škofja Loka - Delegati so na prejšnjih sejah zborov ugotovili, da nadaljnji razvoj skupščinskega sistema narekuje spremembe in dopolnitve statuta občine. Po sklepu o uvedbi postopka za spremembo statuta je komisija za statut pozvala delovne ljudi in občane, organizacije, skupnosti, družbenopolitične organizacije, društva, naj s predlogi sodelujejo pri spreminjanju in dopolnjevanju statuta. Po nekaj pobudah in predlogih je komisija imenovala tri delovne skupine, ki so pripravile osnutek sprememb in dopolnitev. Potrebno je bilo - posebno po sprejetih pomembnih zakonih - temeljito obdelati poglavja o planiranju, sporazumevanju, dogovarjanju, o ljudski obrambi, varnosti in družbeni samozaščiti, o družbenem informiranju, o kadrovske politiki, izvršnem svetu, samoupravnih interesnih skupnostih in o medobčinskem sodelovanju. Člani komisije so morali temeljito obdelati tudi nekatera ostala poglavja, tako, da osnutek statuta resnično zagotavlja nadaljnji razvoj socialističnih samoupravnih odnosov. Občinska skupščina s sprejemom občinskega statuta uveljavlja temeljni akt, ki pomeni v bistvu družbeni dogovor, v okviru katerega bodo delovni ljudje

in občani suvereno uresničili vse svoje pravice in dolžnosti.

S statutom je določena družbenopolitična ureditev občine, ki temelji na samoupravnih odnosih in oblasti delovnega razreda, ki jo uresničuje s tem, da zagotavlja pogoje za svoje življenje in delo, da usklajuje svoje interese, zadovoljuje potrebe in usmerja družbeni razvoj. Delovni ljudje in občani so s prizadevanjem sodelovanjem in socialistično zavestjo oblikovali vsebino statuta.

Ko bodo delegati na sejah zborov razpravljali o osnutku statuta, bo občinska konferenca SZDL organizirala javno razpravo, ki bo trajala do konca avgusta 1977.

OSNUTEK POSLOVNIKA

Po triletnem obdobju izkušnje delovnega sistema v občinskih skupščinah je nujno, da nadomestijo začasni poslovnik s trajnejšim, ki lahko ustrezneje in bolj popolno ureja razna vprašanja postopka in delovanja delegacij, delegatov zborov občinske skupščine, njihovih organov ter delovnih teles in služb, ki opravljajo delo za občinsko skupščino. Komisija za statut je pripravila osnutek poslovnika in ko bodo o njem razpravljali še delegati, bo do konca avgusta letos v javni razpravi.

Osnutek poslovnika je za gorenjske občine pripravila delovna skupina sekretarjev občinskih skupščin, in sicer enotno besedilo osnutka, ki bo lahko tudi osnova za prve razprave v dvofaznem sprejemanju tega akta v vseh zborih občinske skupščine. Nekateri pomembnejše določbe poslovnika so: poslovnik na osnovi dosedanjih izkušenj v delegatskem sistemu uvaja tak način delovanja, da se bodo v skupščini usklajevala in reševala vsa bistvena družbena vprašanja, ki so v interesu delovnih ljudi in občanov; vse delo skupščine temelji na temeljnih organizacijah združenega dela in drugih temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih oziroma na njihovih delegacijah; poseben pomen je dan obveščanju; predvideni so vsi različni načini odločanja zborov občinske skupščine; pomembna je določba o večini glasov in o dvojnih vrstah odločitev; opredeljen je rok za pošiljanje gradiva in sklica sej; vloga predsedstva; izjerno so urejena razmerja med občinsko skupščino in izvršnim svetom; pomembna pa je tudi določba, da se odloki sprejemajo v dveh fazah, kot osnutek in kot predlog.

Kandidat za podpredsednika občinske skupščine

Dr. Branko Berčič je zaradi prevzema novih nalog na svojem delovnem mestu zaprosil za razrešitev dolžnosti podpredsednika občinske skupščine. Koordinacijski odbor za kadrovska vprašanja pri predsedstvu občinske konference SZDL in komisija za kadrovska vprašanja pri občinski konferenci Zveze komunistov predlagata po izboru možnih kandidatov za novo delovno dolžnost podpredsednika občinske skupščine Janeza Kosa, aktivnega družbenopolitičnega delavca, ki je opravljal pomembne družbene funkcije v občini.

Janez Kos je delegat skupine delegatov prvega okoliša za področje državnih organov za zbor združenega dela skupščine SRS, član izvršnega odbora skupnosti otroškega varstva, član sveta ZD Škofja Loka, predsednik komisije za sprejem otrok v vzgojno varstvene ustanove, zavode in jasli. Poleg teh funkcij, ki jih Janez Kos, ki je diplomiral na Višji šoli za socialne delavce, zavestno opravlja, je aktiven tudi v krajevnih družbenopolitičnih organizacijah.

Predsedstvo občinske konference SZDL zato predlaga, da se dr. Branka Berčiča razreši in imenuje Janeza Kosa.

Kupi nesnage, odpadkov, ki se bohotijo ob rekah, na travnikih, naj bi našli svoje mesto na organiziranih odlagališčih. Zanje bi morale predvsem poskrbeti krajevne skupnosti... Foto: F. Perdan

Črne gradnje

Odlaganje odpadnih materialov na bregove in v struge - Brez dovoljenja se gradijo različni objekti - 24 »črnih« počitniških hiš

Vodnogospodarska inšpekcija v svojem poročilu med drugim ugotavlja kot poseben problem odlaganje odpadnih materialov na bregove in v struge vodotokov, čemur je vzrok tudi pomanjkanje ustreznih odlagališč ob naseljih. Ob čistilnih napravah se v zadnjem času pojavlja tudi problem odlaganja strupenih, okolju nevarnih snovi in usedlin iz galvanik ter čistilnih naprav. Delovne organizacije so imele do zdaj urejen odvoz teh snovi s specializirano organizacijo v Ljubljani, vendar so ta odvoz zdaj popolnoma opustili. Tudi lani se je nadaljevalo protizakonito odzemanje rečnih materialov. Zaradi vseh problemov vodnogospodarska organizacija priporoča: da se upoštevajo predpisi o vodah, ob tem pa naj bi bile krajevne skupnosti za zgled; dosledno se morajo upoštevati obveznosti in določila vodnogospodarskih smernic in soglasij; krajevne skupnosti naj spoštujejo odlok o smeteh in predlagajo lokacije odlagališč; takoj naj bi določili deponijo strupenih in nevarnih snovi ter usedlin; upravljalci vseh vrst čistilnih naprav naj naprave vodijo in vzdržujejo po predpisih in ob prizadevanjih za večje in boljše učinke, poskrbe pa naj tudi za ustrezno strokovnost delavcev ob napravah.

VEČ SODELOVANJA

Urbanistična in gradbena inšpekcija je ugotovila, da je v občini 51 objektov brez lokacijskega dovoljenja, od tega 24 počitniških hiš. 7 stanovanjskih hiš je izrazito drugačnih od lokacijskega dovoljenja, v 51 primerih so morali dela ustaviti, v 7 primerih so prejeli odločbe o ureditvi, kaznovanih pa je bilo 20 kršiteljev. Inšpekcija bi vsekakor lahko hitreje in učinkoviteje ukrepala, ko bi bilo več sodelovanja vseh, ki lahko in ki so dolžni posredovati podatke o začetih črnih gradnjah. Glavni vzrok za črne gradnje je zastarela urbanistična dokumentacija, črnograditeljev pa je precej tudi zaradi prepovedane gradnje v vaških jedrih obeh dolin, ki sta naravno zelo privlačni. Poseben primer predstavlja črna gradnja počitniških hiš na območjih, ki so bila predvidena za to gradnjo. Bodoči investitorji so pokupili zemljo, urbanistična dokumentacija ni bila izdelana dovolj hitro, in tako so z gradnjo začeli na črno. Več je nedovoljenih gradnje objektov, ki jim lokacijsko dovoljenje dovoljuje majhno višino, investitorji pa grade normalno etažo, da bi si pridobili prostor.

Problematična je tudi gradnja atrijskih hiš v Podlubniku, kjer so investitorji objekte dvignili višje, kot je bilo določeno v projektu.

Inšpekcija tudi ugotavlja, da investitorji nimajo velike možnosti pri izbiri projektov, saj v občini ni projekтивne organizacije, ki bi jih izdelovala po naročilu. Poseben problem je zato tudi izdelava projektov za rekonstrukcijo oziroma adaptacije individualnih objektov, saj morajo biti izdelani v projekтивni organizaciji.

Oddelek za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve je obravnaval problematiko nezakonitih gradenj in med drugim ugotavlja, da je največji problem zastarela urbanistična dokumentacija in bo zato nujno čimprej na osnovi sprejetega družbenega razvoja občine do leta 1980 izdelati urbanistični program. Izvršni svet predlaga, da, dokler osnovni urbanistični dokumenti ne bodo sprejeti, naj bi problematiko reševali na osnovi kriterijev in meril, ki so naslednji: objekti, ki so zgrajeni na podlagi lokacijskega in gradbenega dovoljenja, a odstopajo od predpisanih pogojev in objekti, ki so se gradili brez lokacijskega in gradbenega dovoljenja, a bi se po mnenju komisije lahko legalizirali, naj bi bili legalizirani; objekti pa, ki so zgrajeni v rezervatih, kjer gradnja ni možna in objekti, ki so zgrajeni na zemljiščih, kjer iz kmetijskega vidika ni možna pozidava, pa naj bi se odstranili.

Komisija za uresničevanje zakona o združenem delu

Delegati bodo na seji vseh zborov skupščine razpravljali tudi o predlogu o ustanovitvi, nalogah in sestavi komisije občinske skupščine za spremljanje uresničevanja zakona o združenem delu. Ta komisija ne bi le spremljala, temveč tudi pravčasno opozarjala na posamezne padeže in pomagala iskati konkretne oblike povod, kjer bi bilo to potrebno. Člani komisije bi bili neposredno povezani z združenim delom, spodbujali naj bi, pospeševali in usmerjali delo. Delo komisije bo usmerjeno predvsem na spodbujanje aktivnosti delavcev v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, s prizadevanjem za nove, vsebinske odnose v smislu zakonskih določil. Komisija naj bi sodelovala tudi s sodiščem združenega dela in družbenim pravobranilcem samoupravljanja, s predstavniki samoupravnih organizacij in skupnosti ter ostalimi.

Člani komisije, ki jih imenuje občinska skupščina naj bi čimprej začeli z delom.

Dnevni red

- verifikacija pooblastil delegatov
- potrditev zapisnika 11. seje družbenopolitičnega zbora z dne 23. 3. 1977, 20. skupne seje zborov z dne 30. 3. 1977 in 12. seje zbora združenega dela z dne 25. 4. 1977 ter poročila o izvršitvi sklepov teh sej
- osnutek sprememb in dopolnitev statuta občine Škofja Loka
- osnutek poslovnika občinske skupščine
- predlog za razrešitev podpredsednika občinske skupščine in predlog za izvolitev novega
- poročilo Postaje milice, Občinskega sodnika za prekrške in Občinskega sodišča Škofja Loka ter Občinskega javnega pravobranilstva Gorenjske v Kranju o delu za leto 1976
- poročilo vodnogospodarske, urbanistične in gradbene inšpekcije ter problematika v zvezi z nezakonitimi gradnjami
- poročilo o delu Kmetijske zemljiške skupnosti Škofja Loka v letu 1976
- osnutek odloka o zakloniščih na območju občine
- predlog odloka o potrditvi zaključnega računa proračuna in ostalih računov občine za leto 1976
- predlog odloka o obratovalnem času v gostinstvu na območju občine
- predlog odloka o dopolnitvi odloka o določitvi najnižjega odstotka sredstev za razširjeno reprodukcijo in družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu v občini
- predlog samoupravnega sporazuma o temeljnih plana samoupravne interesne skupnosti elektrogospodarstva na prekrbovalnem območju Elektro Ljubljana
- predlog sklepa o ustanovitvi, delovnem področju in sestavi komisije občinske skupščine za spremljanje uresničevanja zakona o združenem delu
- volitve in imenovanja delegatska vprašanja

Sodni spori in prekrški

Kaj ugotavljajo občinsko javno pravobranilstvo, občinsko sodišče v Škofji Loki in občinski sodnik za prekrške v Škofji Loki za leto 1976?

Občinsko javno pravobranilstvo v Kranju med drugim ugotavlja za leto 1976, da je le malo interesnih skupnosti, ki bi iskale pomoči ob pravnih problemih in da se tudi krajevne skupnosti prepoznajo na pravobranilstvu. Poseben problem predstavlja delo cenilcev, ki nimajo enotnih meril pri ugotavljanju prometne vrednosti in ne uporabljajo iste metodologije. Nepravilne cenitve so tudi posledica nestrokovnosti, nesolidnosti in celo moralne neprimernosti cenilcev. Moralo bi biti več sodelovanja med cenilci, sodišči, pravobranilci in določenimi upravnimi organi občinskih skupščin. Javno pravobranilstvo, ki opravlja delo za vse gorenjske občine, je lani obravnavalo 3151 zadev ali za 252 več kot leto prej.

Poročilo je obravnaval tudi izvršni svet, pravobranilstvo pa predlaga škofjeloškemu delegatu, da sprejmejo zaključke: nujno je treba razpravljati o delu cenilcev na Gorenjskem; ugotoviti, če je interes za to, da bi javno pravobranilstvo enkrat mesečno delovalo v Škofji Loki; krajevne skupnosti naj bi obveščale pravobranilstvo o neopravičeni uporabi družbenih zemljišč, obenem pa bo potrebno poglobiti preventivno delovanje pravobranilstva na področjih krajevnih skupnosti; pravobranilstvo si bo prizadevalo, da se pospešijo in poenostavijo razlastitveni postopki; v sodelovanju s sodišči pa bo treba preverjati, če so predložene vse pogodbe nujne zaradi preverjanja cene za kupljeno ali prodano nepremičnino.

KAZNIVA DEJANJA

Občinsko sodišče v Škofji Loki je lani nadaljevalo splošno družbeno akcijo proti vsem negativnim pojavom, preučevalo družbene odnose in pojave, skrbelo za kvaliteto svojega dela in tekoče reševalo vse prioritete zadeve. Aktivno se je vključevalo tudi v javne razprave o preobrazbi pravosodnega sistema.

Kazenski oddelek je lani obravnaval 340 zadev, najpomembnejša pa so kazniva dejanja na škodo družbenega premoženja, ki jih je bilo več, vendar pa precej manj kot na območjih drugih občinskih gorenjskih sodišč. Ugotavljajo, da je imela pozitivne vplive poostrena kaznivalna politika, saj se je - razen prometnih prekrškov - število zadev za druga kazniva dejanja zmanjšalo za približno 30 odstotkov. V pravnem oddelku so obravnavali 577 zadev, na nepravdnem pa 302 zadevi, poleg ostalega dela pa so razrešili tudi 3267 zemljiškooknjižnih zadev.

PREKRŠKI

Občinski sodnik za prekrške v Škofji Loki je lani prejel 1683 zadev, od tega največ od Postaje milice. Lani so obravnavali 185 vinjenih voznikov, kar je za 20 odstotkov manj kot leto prej, manj je povratnikov, znatno manj pa tudi tistih, ki vozijo brez voznškega dovoljenja. Težave pa so med drugim z vročanjem pošilk, ker poštni uslužbenci priporočenih pošilk ne vročajo pravilno. Ob kršitvah javnega reda in miru je vedno več skupinskih pretepev, kršitelji javnega reda in miru so tudi mladoletniki.

Ob poročilu občinskega sodišča za prekrške, ki ga je obravnaval tudi izvršni svet, predlaga Občinski sodnik za prekrške, da delegati sprejmejo naslednje zaključke: več pozornosti je treba posvetiti vročanju pošilk; s predstavniki delovnih organizacij, ki imajo samske domove, je treba organizirati razgovor o vprašanjih, ki se pojavljajo v zvezi z delavci; služba evidentiranja prebivalcev naj bi pri odjavi stalnega ali začasnega prebivališča evidentirala tudi novo prebivališče odjavljenca; vsaj enkrat letno naj bi organizirali posvet predstavnikov občinskega sodišča, Postaje milice, sodnika za prekrške in inšpeksijskih organov; občane naj bi seznanjali s predpisi na vse mogoče načine; zaostri pa naj bi kaznovano politiko pri hujših kršitvah zoper javni red in mir (predvsem pri skupinskih pretepih).

Gimnazije in njihov pouk na Slovenskem do srede 19. stoletja

Na Slovenskem so v srednjem veku kljub nepismenosti ogromne večine prebivalstva obstajale šole (stolne, samostanske, župnijske in mestne). Po njihovem značaju (glede na učni jezik) jih moremo izskromnih fragmentarnih virov in analogije s položajem drugod deliti v latinske in nemške šole. Razlike med tema dvema tipoma šol pa nas ne smejo zavesti k mnenju, da so bile latinske šole tedaj in pozneje nekake gimnazije. Srednji vek namreč izraza gimnazija (pri nas se pojavi v virih šele v drugi polovici 16. stoletja, vendar vsebinsko ni jasen), kakor seveda šol tega tipa ni poznal. Univerz pa, ki so poleg omenjenih elementarnih šol edine eksistirale v tej dobi, Slovenci nismo imeli.

S širjenjem protestantizma v slovenskih deželah v prvi polovici 16. stoletja pa je vse bolj rastla potreba po šoli, ki bi svoje učence usposabljal za neposreden prehod na univerzo. Luteranska cerkev si je želela preko nje širiti svoj nauk in si vzgajati svojo duhovščino. Prav v tem času pa je začelo tudi plemstvo, ki je bilo do konca srednjega veka tudi pri nas večinoma nepismeno, spreminjati svoj odnos do šole; začelo je namreč spoznavati, da more šolanje omogočiti njihovim sinovom nove eksistenčne možnosti. Sledila je ustanovitev protestantskih stanovskih šol v Ljubljani in Celovcu. Vendar teh šol v prvi fazi njihovega obstoja ne smemo označevati kot gimnazije, kajti njun nivo ni bil bistveno večji od nivoja že

preje in tedaj obstoječih elementarnih latinskih šol. Z reformami ob koncu sedemdesetih let pa se je raven močno dvignila. Obe naši protestantski stanovski šoli sta postali petrazredni; njun učni program pa je približno ustrezal programu protestantskih gimnazij v Nemčiji. Šele odslej sta dajali izobrazbo, kakršna je bila pogoj za vpis na univerzo v času povečanih zahtev humanizma.

Po zmagi protireformacije v slovenskih deželah ob koncu 16. stoletja je bil vzpostavljen skoraj monopolni položaj jezuitskega reda nad gimnazijskimi študiji (v Ljubljani, Celovcu, Gorici, Trstu in kasneje tudi v Mariboru); sicer so delovale tudi gimnazije drugih redov, ki pa so se zgledevale po jezuitskem študijskem sistemu in so bile izključno namenjene za vzgojo njihovega lastnega redovniškega naraščaja. Pravico javnosti so imele le jezuitske gimnazije.

Ukinitve jezuitskega reda leta 1773 je prisilila avstrijsko državo, da je prevzela najpomembnejše gimnazije v svoje roke (v Ljubljani in Celovcu), ostale pa izročila drugim redovom (piaristom, benediktincem, frančiškani); čeprav so na vseh še nadalje poučevali bivši jezuiti in drugi redovniki, posvetni duhovniki; prvi profesorji laiki pa so se pojavili okrog leta 1790.

Hkrati je poseg države sprožil tudi reformo vsebine gimnazijskega pouka. Dosljej so bile namreč to šole za poučevanje jezikov znanosti tedanje

dobe (predvsem latinščine). Drugi predmeti (družboslovni in naravoslovni) se niso poučevali ali so iz njih omenjale le posameznosti, kajti po pojmovanju fevdalne pedagogike in v skladu s splošno šolsko prakso 16. do 18. stoletja je bila to že snov, ki je spadala na univerzo. Sedaj se je pričelo na naših gimnazijah upoštevati nekaj zgodovine, geografije, aritmetike in tudi fizike. Sicer pa moremo reči, da so v vsebinskem pogledu gimnazije kolebale vse do konca jezuitskega obdobja med konceptom latinske šole in konceptom splošnoizobraževalne šole, ki naj poučuje vrsto različnih predmetov med njimi seveda tudi latinščino. Reforma vsebine gimnazijskega pouka, ki ga je izsilila avstrijska državna oblast, je bila seveda sama na sebi napredna in v skladu s potrebami časa; duh teh reform pa je bil vse prej kot demokratičen, število dijakov gimnazij je začelo sedaj zaradi zahtev državnih oblasti po omejitvi števila revnih dijakov, ki so jim doslej tako protestanti kakor tudi jezuiti kljub vsemu vendarle omogočili študij, rapidno padati. Gimnazijski študij je postal socialni privilegij, beraški študentje pa so začeli izginjati.

Kratkotrajen a pomemben prelom v tristoletnem kontinuiranem razvoju »latinskih šol« (gimnazij) pri nas pomeni obdobje Napoleonovih Ilirskih provinc. Francozi so pri nas uvedli nov sistem (gimnazije, kolegije, liceji) in novo mrežo srednjega šolstva. Krajem, kjer so že doslej obstajale gimnazije so se pridružili še Kranj, Postojna in Idrija.

Po avstrijski reokupaciji leta 1814 je bil takoj uveden stari avstrijski šolski sistem tako glede ureditve šol, kakor tudi glede predmetov in učnega jezika. Gimnazijska reforma leta 1818 je odpravila pouk naravoslovja, deloma tudi matematike. Gimnazija je tako znova postala prava latinska šola. Za vso predmaršno dobo je značilen silovit pritisk med drugim tudi na gimnazije, silovita kontrola profesorjev, dijakov, knjižnic. Hkrati pa se teži za še radikalnejšo omejitvijo števila dijakov iz nižjih socialnih slojev in s tem pri nas slovenskih dijakov. Gimnazijski študij je bil v tem času še v mnogo večji meri kot preje izrazit socialni privilegij, ki so ga mogli prebiti le najbolj dijak iz vrst nižjih socialnih plasti ob največjih žrtvah staršev.

Učni jezik je na teh šolah bila ves čas od njihovega nastanka seveda latinščina. Slovenščina je igrala določeno vlogo le v obdobju reformacije in v Ilirskih provincah, sicer pa je bila prepovedana celo kot razgovorni jezik med učenci. Nemščina je dobila večjo vlogo šele od konca 18. stoletja; v jezuitskem obdobju pa je bila njena uporaba prepovedana prav tako kakor raba slovenščine.

Revolucija v letu 1848 je postavila na dnevni red tudi veliko zaostalost avstrijskega srednjega šolstva. Silhovite rešitve so že v prvih mesecih nakazovale ukinitve dvoletnih filozofskih študij oziroma njihov prenos v licejev na gimnazijo, ki je tako postala osemrazredna splošnoizobraževalna šola, ki daje predizobrazbo za študij na katerikoli visoki šoli.

Postavljeni so bili temelji na katerih so nato delovale avstrijske gimnazije do zloma monarhije, gimnazije na Slovenskem pa tudi še po tem času.

Jože Ciperle

Po šestem tekmovanju glasbenih šol Jugoslavije

Od 15. do 17. aprila je bilo v Skopju šesto tekmovanje učencev glasbenih šol Jugoslavije. Učenci so tekmovali po instrumentalnih skupinah. Tekmovanje je bialno, kar pomeni, da eno leto tekmujejo pianisti, solopevci, komorni ansambli, zbori in orkestri, drugo pa pihalci, trobilci, godalci in kitaristi. Letos so tekmovali slednji. Razdeljeni so bili v štiri starostne skupine. Vsaka republika je poslala prvo uvrščene tekmovalce z republiških tekmovanj. Iz Slovenije je bilo največ učencev iz Ljubljane, Maribora in Kopra. Prvič pa se je na zvezno tekmovanje uvrstila tudi učenka Glasbene šole Kranj. Mlada flavtistka Maja Gogala iz razreda prof. Borisa Čampe, je svoj zahteven program odigrala izredno muzikalno. Žirija, ki je bila sestavljena iz priznanih pedagogov glasbenih akademij, ji je dala 92 točk, kar je pomenilo prvo nagrado. Tudi v drugi kategoriji flavte je učenec Cveto Kobal iz Ljubljane

Na jubilejni 100. razstavi v trziški galeriji so se predstavili slikarji Milan Batista, Herman Guardjančič, Vinko Hlebš, Vili Jakopin, Kamilo Legata, Jože Meglič in Dušan Premrl ter kipar Cene Ribnikar - Foto: F. Perdan

USPELA RAZSTAVA MINERALOV IN FOSILOV

Tržič - Pod pokroviteljstvom Metalurško kemijskega kombinata svinca in cinka iz Trepče in Skupščine občine Kosovska Mitrovica je bila v nedeljo v Tržiču V. razstava mineralov in fosilov, ki je bila združena tudi s srečanjem gospodarstvenikov iz Slovenije in drugih republik ter pokrajin, od koder so bili razstavljanci. Na razstavi so se predstavili domači in tuji zbiralci mineralov in fosilov, razen njih pa še Geološki zavod iz Ljubljane, Fakulteta za naravoslovje in tehnologijo iz Ljubljane, ljubljanski Prirodoslovni muzej, rudniki iz Bora, Trepče in Majdanpeka, Zlatarni iz Majdanpeka in Celja ter oblikovalci mineralov iz Prizrena. Nekatere minerale in fosile, bodisi oblikovane ali neoblikovane, in zlatarske izdelke je bilo mogoče tudi kupiti. Obisk nedeljske razstave je bil zadovoljiv, kar priča, da se je tržiška prireditelj, ki je za zdaj edina v Jugoslaviji, uveljavila in pridobila na ugledu. K temu veliko prispeva tudi letos ustanovljeno Društvo prijateljev mineralov in fosilov Tržič, v njem pa so znani zbiralci iz Slovenije in Jugoslavije.

-jk

RAZSTAVA V GORENJI VASI

Gorenja vas - V prostorih Geološkega zavoda iz Ljubljane v Gorenji vasi v Poljanski dolini (zadružni dom ob avtobusnem postajališču) bodo v sredo, 11. maja, odprli razstavo fotografij in drugih eksponatov, ki bodo prikazovali delo geologov vse od let po prvi svetovni vojni do danes. Obiskovalci si bodo na njej lahko ogledali originalne fotografije, nekatere vrste orožja, ki so bila najdena, ter druge predmete. Razstavo je ob sodelovanju dveh sodelavcev ljubljanskega Geološkega zavoda pripravila osnovna organizacija ZK »Rudnik urana Zirovski vrh«. Pred otvoritvijo razstave, le-ta bo jutri v popoldanskih urah, bo ob 14. uri v počastitev vseh letošnjih praznovanj in jubilejev tudi slavnostna seja OO ZK »Rudnik urana Zirovski vrh«.

Razstava bo odprta do 16. maja, ogledati pa si jo je mogoče v dopoldanskih urah. Pripravljene bodo tudi posebne razlage in strokovno vodstvo za učence osnovnih šol.

-jg

V Tržiču pomemben kulturni dogodek

Stota razstava v paviljonu

Galerija v paviljonu NOB navadila Tržičane gledati kvalitetne razstave in poslušati mojstrske glasbene stvaritve, pravi ob 100. razstavi v galeriji paviljona vodja galerije profesor Slava Rakovec - Rojevanje stalne zbirke

Tržič - V galeriji paviljona NOB v Tržiču, ki je po sodbi likovnikov med najlepšimi na Gorenjskem, so v petek, 6. maja, odprli razstavo izdelkov Milana Batiste, Hermana Guardjančiča, Vinka Hlebša, Viljama Jakopina, Kamila Legata, Jožeta Megliča, Dušana Premrla in Cene Ribnikarja. Vsi so »tržiški« slikarji in kiparji. Nekateri od njih so pred leti živeli in delali v Tržiču, drugi pa so krajani tega mesta še danes. Razstavo, ki so jo odprli v petek, je v počastitev jubilejev partije in Tita pripravil Zavod za kulturo in izobraževanje oziroma galerija, v

goste pa so Tržičani povabili tudi pevko Boženo Glavakovo in pianista Igorja Deklevo.

Razstava, ki so jo odprli v petek, je še posebno pomembna. Stota je po vrsti, kar je izjemen tržiški kulturni dogodek. Ko so v Tržiču odprali paviljon NOB, so le redki menili, da bo galerija prispevala k takšnemu razcvetu razstave in koncertne dejavnosti. Razstave so bile sicer tudi pred tem in sicer v muzeju in na Delavski univerzi, vendar je prav galerija, ki je po sodbi umetnikov med najprimernejšimi na Gorenjskem, navadila po besedah vodje profesor Slava Rakovec Tržičane, gledati razstave in poslušati koncerte. V paviljonu NOB je bila prva razstava avgusta leta 1969. Razstavna dejavnost se je bogatila in tako je zadnje čase v galeriji letno od 15 do 17 razstav. Program je posrečeno izbran in ponuja vsakomur nekaj ter skuša občinstvo tudi vzgajati in ga dvigniti nad raven tradicionalnosti. Galerija paviljona NOB prav tako oblikuje lastno zbirko. Od leta 1974 dalje je že odkupila dela petih avtorjev, ki so bili gostje galerije. Tako nastaja zbirka, ki ji bo treba najti ustrezen prostor.

Obenem je galerija paviljona NOB posegla tudi na glasbeno področje. Nobena otvoritev razstave ne mine brez kvalitetnega koncerta znanih slovenskih glasbenih in pevskih umetnikov. Tovrstna dejavnost je bila še posebej bogata od leta 1973 dalje.

Za vso dejavnost galerije gre zahvala predvsem tržiškim delovnim ljudem, ki ne le pridno obiskujejo njim namenjene razstave in koncerte, poudarja Slava Rakovec, marveč tudi zavestno prispevajo del svojega dohodka za delo kulturnih ustanov, med njimi tudi za tržiško galerijo.

J. Košnjek

»ŠVEJK« JE NAVDUŠIL

Škofja Loka - Člani društva upokojencev iz Škofje Loke so pred nedavnim pripravili izredno uspel »Veseli večer s Švejkoma«. Zaradi velikega obiska so ga ponovili kar štirikrat. Naslovno vlogo - Švejka - je tokrat že tretjič »upodobil« Pepi Guzelj. Prvič ga je namreč »odigral« že pred vojno, drugič pa takoj po vojni. Na predstavah so sodelovali še pevski zbor upokojencev iz Škofje Loke, tamburaški orkester Bisernica iz Reteč, harmonikarski orkester glasbene šole ter člani Loškega gledališča. Predstavo je režiral znani loški režiser Franc Finžgar. Zal ponovitve veselega večera niso predvidene po drugih krajih, kajti treba je vedeti, da je za starejše igralce vsaka predstava velik napor. K uspešni pripravi predstave je veliko pripomogla tudi zveza kulturno prosvetnih organizacij občine Škofja Loka. Člani društva upokojencev pa so seveda ponovno dokazali, da so na vseh področjih izredno aktivni.

-jg

GOSTOVANJE KOPRSKIH GLASBENIKOV V KRANJU

V sredo, 11. maja, bo v dvorani Glasbene šole v Kranju koncert, na katerem se bodo predstavili učenci Centra za glasbeno vzgojo v Kopru: nastopili bodo tako solisti kot ansambli in mladinski simfonični orkester, ki je lani prejel prvo nagrado na zveznem tekmovanju glasbenih šol. Obisk Centra za glasbeno vzgojo Koper je namenjen vsem glasbenim šolam na Gorenjskem. Koprčani prihajajo na pobudo in povabilo letos ustanovljenega Društva glasbenih pedagogov za Gorenjsko.

L. Kunst - Dolgan

Kranj - V kleti Prešernove hiše v Kranju so v ponedeljek, 25. aprila, odprli razstavo fotografskih del Dragana Arriglerja iz Ljubljane. Pripravila sta jo Gorenjski muzej iz Kranja in Kabinet slovenske fotografije iz Ljubljane. Razstava bo odprta do 22. maja. (-jg) - Foto: F. Perdan

A. Ajdič

Mogoče se zdi malo čudno, da se industrijski velikan, ki združuje 50 TOZD in zaposluje preko 30.000 delavcev, pojavlja tudi na sejmu malega gospodarstva v Kranju. Po bežnem pregledu domiselno oblikovanega razstavnega prostora in izdelkov pa je kaj hitro jasno, da je prisotnost ISKRE tu povsem upravičena.

ISKRA Elektromehanika Kranj je namreč na ta sejem prišla z željo, da bi prikazala vsaj nekaj polizdelkov in sestavnih delov, ki jih kupuje od obrtnikov, po drugi strani pa prikazala specifične izdelke ISKRE, ki so namenjeni obrtnikom.

Naj se najprej ustavimo pri kooperacijah. ISKRA Elektromehanika Kranj, kot povedo njeni predstavniki na sejmu, si pomaga z malimi proizvajalci že od vsega začetka. Seveda so se morali kooperanti prilagoditi zahtevam, ki jih postavlja zahtevna tehnologija proizvodnje ISKRE, ki je vodilna v elektroindustriji Jugoslavije in zavzema pomembno mesto med tovrstnimi proizvajalci v svetu. Danes vključuje v svoje delo kar 160 kooperantov, ki so lani proizvedli za ISKRO kar za 17.500.000 din izdelkov. Kot vse kaže, se bo to sodelovanje v prihodnje še pove-

ISKRA Elektromehanika in ISKRA Automatika prvič na Sejmu malega gospodarstva v Kranju

Iskra na sejmu malega

160 kooperantov je lani za ISKRO izdelalo okrog 650 različnih izdelkov – Žele si še novih kooperantov – Predstavljeni izdelki ISKRE za obrt – Demonstracija novega varilnega aparata TIGVAR 350

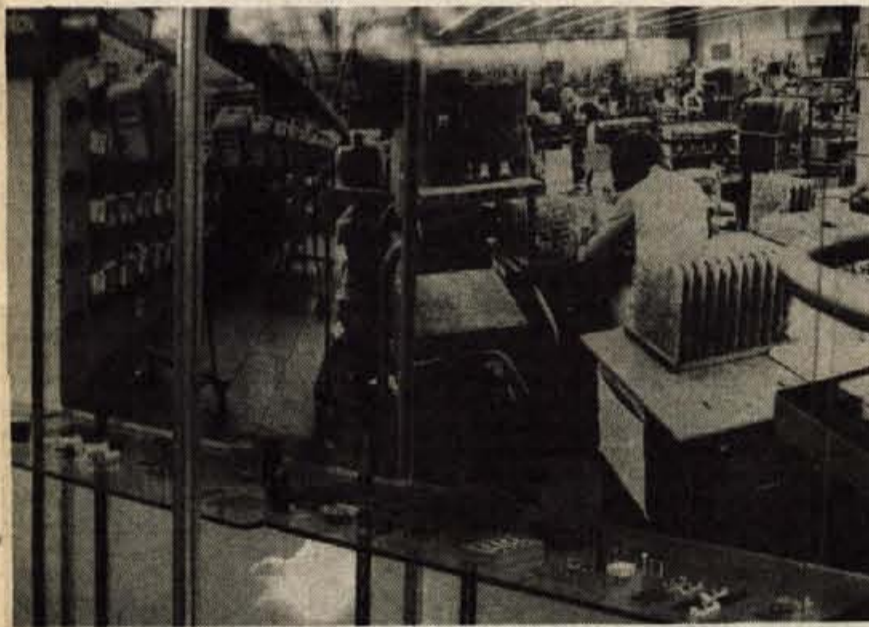
gospodarstva

jev, ki so pri posameznih obrtnih dejavnostih kot je kovinska, lesna, gradbeništvo in podobno nepogrešljivi.

ISKRA Automatika pa je na sejm male obrti v Kranju predstavila tudi svojo novost: univerzalni varilni aparat TIGVAR 350. Posebnost tega varilnega aparata je, da z njim lahko varimo ob enosmernem ali izmeničnem toku. Z enosmernim tokom varimo vse vrste jekel do najboljših kvalitete, jekleno litino, nerjavečo pločevino, baker, in vse vrste bronov, vključno z aluminijevim bronom. Daje pa tudi možnost točkastega varjenja jekla in bakra. Z izmeničnim tokom pa lahko zelo kvalitetno varimo aluminij in vse aluminijeve zlitine. Lahko vari tudi zelo tanke Alu pločevine.

Gre za res vsestransko uporabno varilno napravo, ki pokriva vse potrebe po varjenju in s katero dosežemo najkvalitetnejši var in navar. Veliko število teh aparatov je že v rabi po celi Jugoslaviji in vsi uporabniki imajo o njih najboljše mnenje. Sicer pa lahko pridete na sejem in si ogledate vse vrste varjenja; predstavniki ISKRE imajo namreč na sejmu vsak dan demonstracijo in rade volje pokažejo vso široko uporabnost aparata.

Z novim varilnim aparatom TIGVAR 350, ki ga je na sejmu predstavila ISKRA Automatika, kvalitetno varimo tudi najbolj zahtevna jekla in aluminijeve zlitine. Vsak dan si lahko na sejmu ogledate tudi demonstracijo varjenja

Brez dobav kooperantov si je danes delo v ISKRI Elektromehaniki kar težko predstavljati – 560 različnih drobnih izdelkov kooperantov v letu 1976 je zgovoren dokaz za to

Hiter in strokoven servis naredi avtomehanič le s kvalitetnimi instrumenti in napravami za servisiranje – ISKRINI izdelki so garancija zanj

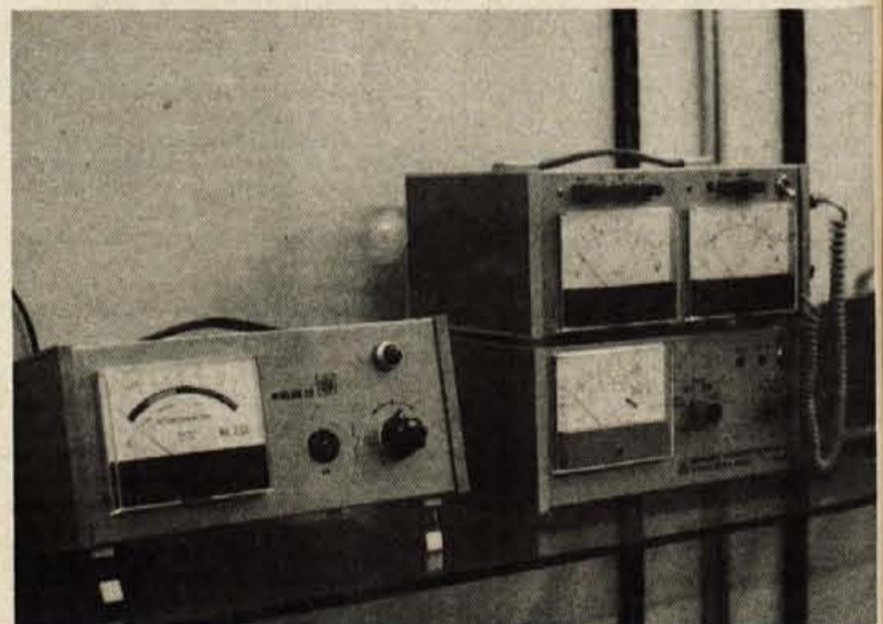
čalo in računajo, da bo že letos ta proizvodnja znašala kar 20 milijonov dinarjev.

Pregled razstavljenih sestavnih delov in polizdelkov iz proizvodnje kooperantov kaže na tehnološko raznolikost, ki zahteva najrazličnejše profile obrti. Tako so tu izdelki iz plastike, navitja in razne tuljave, drobni kovinski predmeti, struženi deli, litine iz aluminija, plastična in kartonska embalaža, sitotiskarski izdelki itd.

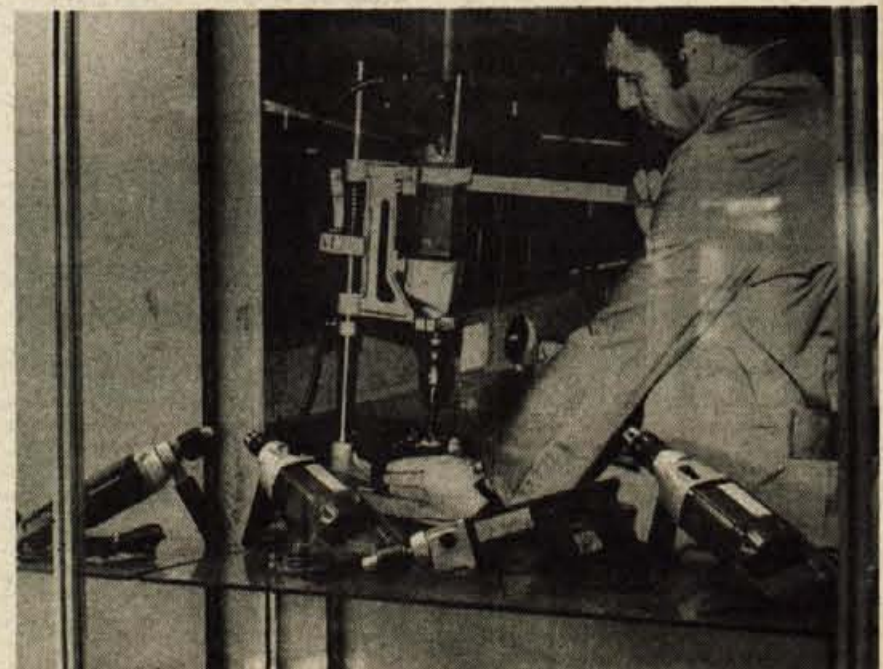
Opazili pa smo tudi nekatere izdelke, ki že sami predstavljajo končni izdelek v proizvodnem programu ISKRE, kot so pribor za električno orodje, ranžirne letvice, pribor za električno orodje, varovalke za telefonijo, okvirčki za uokvirjenje dia posnetkov itd.

ISKRA je za kooperacijski odnos z obrtniki zelo prilagodljiva. Tako so se razvile različne oblike sodelovanja; od najbolj klasičnega načina, da ISKRA naroči in nato prevzame določeno število sestavnih delov, do takšnega, ko obrtnik v izdelek vloži le svoje delo, vse ostalo, to je orodje in vse materiale, pa da tovarna. Trenutno iščejo v ISKRI nove kooperante za 14 vrst izdelkov. Za interesente, ki bi radi postali njihovi novi kooperanti, so pripravili tudi poseben vprašalnik, katerega bo obrtnik izpolnil, napisal kakšno obrt ima in s čim se ukvarja in tako bo, če bo v ISKRI nastala potreba, hitro dosegljiv... Ni to nezaupanje do sedanjih kooperantov, le ISKRINA široka proizvodnja zahteva vsak dan novih, specialnih proizvodov. Mogoče bo kdo od domačih kooperantov, za katerega danes še ne vedo, lahko nadomestil drag uvoz polizdelkov inozemskega dobavitelja ali pa izboljšal in pocenil dosedanji izdelek.

Drugi del ISKRINE izložbe na sejmu so poimenovali »ISKRA za obrt«. Razstavili so namreč svojo proizvodnjo aparatov za servisiranje, ki bodo zanimali predvsem avtomehanike, saj si brez njih moderne avtomehanične delavnice ni več mogoče zamisliti. Tu je katalitični merilnik za določanje odstotka CO₂ v izpušnih plinih avtomobila, peskalnik in preizkuševalnik avtomobilskih svečk, strobo-skopske naprave različnih izvedb za nastavitve vžiga motorja, merilnik za brezkontaktno merjenje hitrosti vrtenja motorja, merilnik za merjenje temperature olja ali drugih tekočin v motorju, naprava za odkrivanje stikov med navitji v rotorju ali statorju, naprava za merjenje radio frekvenčnih motenj, Volt-ampmeter za istočasno merjenje toka napetosti in obratov, pribor za različne vrste meritev, kot so vezi, kabli, upori, etuii, sonde itd. Napovedujejo pa še novosti, kot so naprava za prekušanje avtoelektričnih izdelkov z enosmernimi in izmeničnimi nape-tostmi ter transportni voziček za prevoz kompletov mernih instrumentov in naprav za avtoelektriko, ki bodo v prodaji že v drugi polovici letos. Razstavili so tudi več vrst brusilk, vrtnih strojev, strojev za rezanje, žaganje itd., z eno besedo električnih ročnih stro-

Merilnik izpušnih plinov je eden od ISKRINIH prispevkov za boj proti onesnaževanju okolja

Vrtni stroj ISKRA, orodje, brez katerega si marsikateri obrtnik ne more zamisliti svojega dela.

JEZERJANI ZA PRAZNIK

JEZERSKO - Jezerjani so se odločili, da bodo v počastitev delavskega praznika zakurili kresove na vrhovih, ki mejijo na Stajersko, Koroško in Kranjsko. Razdelili so se v tri številne skupine in do krajev kurjenja kresov znosili veliko gorljivega materiala, med katerim je bilo okrog 40 avtomobilskih gum. Ob osmih zvečer so se skupine s pomočjo barvnih raket sporazumele za začetek kresovanja. Ognji so zaplapolali na Golem vrhu, Vernikovem Grintavcu in na Velikem vrhu. Videli so se daleč naokoli.

A. Karničar

JESEŃICE - V Trebežu pri Javorniku stoji »Skurtnikova« hiša, ki je letos stara 190 let. Njen spodnji del je iz kamna, zgoraj pa je brunarica. Hiša ima vsekakor določeno arhitekturno posebnost. Glede na to, da je zgornji del že precej dotrajan, ga namerava lastnik obnoviti. Foto: B. B.

Osnovna organizacija sindikata Planike iz Kranja je v sodelovanju s hoteli za šport in rekreacijo Plava laguna v Poreču organizirala med prvomajskimi prazniki aktivni oddih delavcev Planike. Udeležilo se ga je 131 članov planiškega kolektiva in njihovih družinskih članov. Aktivni odmor je bil vse dni organiziran in se je začel vsak dan ob 6. uri, potem pa so bile čez dan razporejene razne aktivnosti kot so: keglanje, trim, plavanje, veslanje, igre z žogo in podobno. V Planiki pričakujejo, da bo aktivni oddih postal stalna oblika rekreacije. (J. Kristan)

JESEŃICE - Mladi člani alpinističnega oddelka Planinskega društva Jeseňice neprestano vadijo in trenirajo. Svoje plezalne veščine preskušajo v Kovačevcu. Pri plezanju jih prizadevno vodi izkušeni plezalec in alpinist Mile File. - Foto: B. B.

PREDAVANJE O JAMAH

GORENJA VAS - Člani jamarske sekcije iz Gorenje vasi v Poljanski dolini bodo v petek, 13. maja, v prostorih osnovne šole »Ivan Tavčar« v Gorenji vasi pripravili zanimivo predavanje. Ob spremljavi barvnih diapozitivov bo predavatelj Jože Broder spregovoril o naših jamah. Poleg tega pa bodo Gorenjevasčani pripravili tudi razstavo nekaterih živali in kamenin, ki so jih našli v podzemnem svetu. Predavanje se bo začelo ob 19. uri.

JESEŃICE - Mladi člani alpinističnega oddelka Planinskega društva Jeseňice neprestano vadijo in trenirajo. Svoje plezalne veščine preskušajo v Kovačevcu. Pri plezanju jih prizadevno vodi izkušeni plezalec in alpinist Mile File. - Foto: B. B.

PROSLAVA V SMLEDNIKU

Smlednik - Drevi ob 18.30 bo v Smledniku osrednja proslava v počastitev 85. obletnice rojstva tovariša Tita in partijskih jubilejev. V svečani povorki bodo sodelovali godba, vojaki in člani društev, ki delujejo na območju krajevne skupnosti. Na svečanosti bodo podelili priznanja najzaslužnejšim krajanom, po sprejemu kurirčeve pošte bo kulturni program, slavlje pa bodo sklenili s kresom.

Jeseňice - Pihalni orkester jeseňiških železarjev je v dveh letih, odkar ga vodi Ivan Knific, izredno napredoval. Člani orkestra so dobili tudi nove obleke. Zanje je prispevala jeseňiška železarna, kulturna skupnost, nekaj denarja pa so iz svojega proračuna prispevali sami. - Foto: B. B.

Lovska prireditve ob dnevu osvoboditve

Cerklje - Pri spodnji postaji žičnice Krvavec je bila minulo nedeljo velika lovška prireditve, ki jo je organizirala lovška družina Cerklje na Gorenjskem, posvečena pa je bila dnevu osvoboditve in 85. rojstnemu dnevu tovariša Tita. Zbranim je o pomenu prireditve in jubilejev spregovoril sekretar osnovne organizacije ZK Cerklje Božo Janež, tajnik lovske družine Cerklje Rado Čarman pa je govoril, zakaj prav pod Krvavcem organizirajo te prireditve in poudaril, da ima to zgodovinski pomen, saj so prav ti kraji znani iz NOB, vse od julija 1941 pa do osvoboditve.

Po slavnostnem delu je bilo še tradicionalno lovsko-sportno tekmovanje na umetne golobe, v tarčo na srnjaka in v tarčo na bežečega merjasca. Slabo in deževno vreme, nekaj časa je padala tudi toča, ni posebej motilo veselega lovskega razpoloženja, oviralo je le normalni potek tekmovanja, toda rezultati so bili vseeno zelo dobri, prav tako tudi udeležba.

Vrstni red tekmovanja pa je bil naslednji - ekipno v kombinaciji: Prvo mesto je osvojila ekipa LD Motnik s 621 točkami od 750 možnih; za njo pa so se uvrstile: Smarna gora 598, Jošt 594, Tuhinj 546, Vodice 531, Udenboršt 522, Gabrovka 520, Pšata pri Kamniku 509, Taborška jama 505, Cerklje 488 točk itd. Med posamezniki v kombinaciji je bil najboljši Ivo Zavrl iz LD Jošt, ki je z 237 točkami od 250 možnih osvojil absolutni rekord vseh dosedanjih tekmovanj. Za njim so se uvrstili naslednji tekmovalec - lovci: Ciril Ropret LD Motnik 215, Ivan Tkalec Taborška jama 214, Peter Slatnar LD Cerklje 213, Jože Zadnikar LD Tomišelj 210 točk itd.

V posameznih disciplinah pa so zmagali - umetni golobi: Ivo Zavrl 100 točk, prav toliko toda šele v drugi seriji je osvojil Egon Karič iz LD Vače, tretji je bil Zvone Florjančič LD Smarna gora z 90 točkami. Tarča srnjaka: 1. mesto Ivo Zavrl 90 krogov od 100 možnih, pred Francem Jernejcem iz LD Smarna gora 86 (3/10) in Petrom Slatnarjem iz LD Cerklje 86 (1/10). V tarčo na bežečega merjasca pa je bil najboljši Jenko Ivan iz Zavoda za gojitev divjadi Kozorog Kamnik z 49

krogi, pred Ivom Zavrlom 47 (3/10) in Petrom Slatnarjem z 47 (2/10).

V tekmovalni disciplini na izpadanje je zanesljivo zmagal Franc Barbič iz LD Smarna gora, drugi je bil Zvone Florjančič prav tako iz Smarne gore in tretji Ciril Ropret LD Motnik. V tekmovanju na bežečega fazana, ki se ga je udeležilo kar 110 tekmovalcev pa je zmagal Zvone Florjančič iz Smarne gore.

Po končanem tekmovanju so v trajno last podelili kar 7 lepih pokalov, več diplom in kar 23 bogatih praktičnih nagrad.

»Iskra poje 77«

Okoli 400 obiskovalcev si je konec aprila v Delavskem domu v Kranju ogledalo drugi tovarniški festival pevecv amaterjev »ISKRA POJE 77«. Organizator prireditve sta bila KS OO ZSMS DO Iskra Elektromehanika in OO ZSMS Tovarne TEA v Iskri. Za najboljši glas se je borilo 12 pevcev iz Iskre Elektromehanike, ki jih je ocenjevala žirija občinstva in strokovna žirija. Vse pevce je spremljala skupina Color iz Kranja.

Občinstvo je največ glasov prisodilo pevcu Stanetu Marnu, ki je zapel skladbo Miha Kralja Sezona senc. Stane Marn je gorenjskemu občinstvu že precej znan in bomo o njem verjetno še mnogo slišali. Na drugo mesto se je uvrstila Vesna Vidmar, na tretje pa Nevenka Šfiligoj.

Podobno kot občinstvo pa je ocenjevala tudi strokovna žirija, ki so jo sestavljali predstavniki revije Antena: Peter Hudobivnik, Aleksander Lucu in Peter Kuhar. Na prvo mesto so uvrstili Nevenko Šfiligoj, ki je bila zmagovalka tudi že na lanskem festivalu Iskra poje 76. Na drugem mestu je Stane Marn in na tretjem Vesna Vidmar.

V drugem delu prireditve je vokalno-instrumentalna skupina Color iz Kranja predstavila nekaj svojih narodno-zabavnih in zabavnih skladb, ki jih komponira Franci Deržič. Kot gosta sta nastopila pevec Andrej Pinterič iz Brežic in humorist Čipsi. Celotno prireditev sta povezovala in napovedovala Slavica Celjer in Miro Erzín.

F. Erzín

Tržiški upokojenci prepevajo

Tržič - Med člani tržiškega Društva upokojencev je dolgo tlela želja po ustanovitvi pevskega zbora. Julija in avgusta lani so se začele priprave na ustanovitev zbora. Glavni pobudniki so bili predsednik tržiškega upokojenskega društva Mirko Brejc, Franc Markelj, ki je sedaj tudi predsednik zbora, Andrej Breška, Anton Zaplotnik in še nekateri drugi ljubitelji zborovskega petja, ki v Tržiču zdaj nima take veljave kot v preteklosti. Pevovodsko nalogo je prevzel Edo Ošabnik iz Kranja, pokroviteljstvo nad zborom pa Društvo upokojencev.

Novembra lani je imel zbor prvo vajo. 17 upokojencev se je zbralo na njej. Število pevcev je sedaj že naraslo na 24. Najstarejši pevec je 79-letni Janez Zaplotnik, najmlajši pa Ivan Blaži, ki je star 40 let. Gorenjska ima tako sedaj 6 upokojenskih pevskih zborov. Vseh šest se jih je predstavilo v soboto, 7. maja, na reviji v Radovljici, junija pa jih čaka še republiška revija. Slovenija ima namreč kar 40 upokojenskih pevskih zborov in vsi se bodo predstavili na republiški reviji v Velenju.

Moški pevski zbor Društva upokojencev Tržič se je že trikrat predstavil občinstvu. Zapel je Tržičankam za dan žena, sodeloval na proslavi ob odkritju spominske plošče na Slugovi hiši v Tržiču in nastopil na gorenjski reviji v Radovljici. Program zbora je bil prilagojen tem obletnicam in proslavam. V načrtu pa imajo tržiški pevci samostojni koncert narodnih, umetnih in partizanskih pesmi.

Začetni koraki tržiškega upokojenskega zbora niso bili lahki. Edinole Društvo upokojencev mu pomaga, kar pa ni pravilno, saj so v zboru sami tržiški upokojeni delavci in bi morala priti pomoč tudi iz kulturne skupnosti in drugih ustanov. Društvo upokojencev je zboru kupilo pianino, ker drugega v Tržiču ni bilo na voljo, prostor za vaje pa je zboru ponudila krajevna skupnost Tržič - mesto v paviljonu NOB. Pevci plačajo le čiščenje.

J. Košnjek

Industrija gradbenega materiala »Gradnja« Žalec

Probleme današnjega časa
ENERGETSKO KRIZO
ONESNAŽEVANJE OKOLJA
VARČEVANJE
REŠUJEJO

Schiedel-YU - DIMNIKI
Schiedel-YU - ZRAČNIKI
Schiedel-YU - JAŠKI ZA SMETI
Schiedel-YU - ODPRTI KAMINI
MONTAŽNE TROPREKATNE GREZNICE
STIBO termoblok
STATIK montažni stropovi

NAŠ PROIZVODNI PROGRAM

SCHIEDEL-YU - DIMNIK je troplaten dimnik. Porabi do 40 % manj goriva, ne onesnažuje ozračja. Ker je okrogel, daje boljši vlek in je enostaven za čiščenje. Njegov šamotni vložek je odporen proti kislinam, varen pred zasajevanjem in toplotno obstojen. Schiedel dimnik je montažni dimnik, zato cenen pri postavitvi.

SCHIEDEL-YU - ZRAČNIKI v elementu z dimnikom ali posebej skrbijo za vedno čist zrak v prostorih bivanja.

SCHIEDEL-YU - JAŠKI ZA SMETI - enostaven odmet odpadkov v stanovanjskih blokih, šolah in poslovnih poslopih.

SCHIEDEL-YU - ODPRTI KAMINI so novost na našem tržišču. Z njimi si olepšate stanovanje in omogočite prijetno in estetsko gretje.

MONTAŽNE TROPREKATNE GREZNICE so prav tako novost na našem tržišču. Poenostavijo in pocenijo gradnjo, odgovarjajo sanitarnim predpisom in JUŠ normam glede števila oseb v gospodinjstvu.

STIBO TERMOBLOK je betonski blok s posebnim styropornim vložkom. S tem se doseže optimalna toplotna izolacija. Ustvarite si stalno varčevanje energije, zato gradite tudi vi s STIBO blokom.

STATIK MONTAŽNI STROP opečne ali betonske izdelave zmanjša stroške, poenostavi montažo.

PROIZVAJAMO, PRODAJAMO IN MONTIRAMO

Industrija gradbenega materiala GRADNJA Žalec, Aškerčeva 4, tel. št. (063) 710-740, 710-741, 710-719, 710-773

Enota: Proizvodnja in prodaja gradbenih materialov Latkova vas pri Preboldu, tel. št. (063) 722-027, 722-078.

Naše proizvode lahko kupite v vseh prodajalnah gradbenega materiala.

PLES BARMANOV

V soboto, 21. 5. 1977 ob 20. uri bo v hotelu GOLF na Biedu

Vabimo vse, da se udeležijo plesa kakor tudi samega tekmovanja barmanov v mešanju pijač, ki bo od 19. do 21. 5. 1977.

VIATOR LJUBLJANA

Odbor za medsebojna delovna razmerja
Komunalnega podjetja Tržič,
Pristava 80

objavlja delovno mesto

vodje gradbene enote

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- višja izobrazba gradbene smeri, 2 leti delovnih izkušenj pri izvajanju gradbenih del;
- srednja strokovna izobrazba gradbene smeri, 3 leta delovnih izkušenj pri izvajanju gradbenih del;
- da ima aktiven odnos do samoupravljanja.

Kandidat naj pismeno vlogo z dokazili o izpolnjevanju gornjih pogojev, kratkim življenjepisom ter potrdilom o nekaznovanju pošlje na naslov: KOMUNALNO PODJETJE TRŽIČ, Pristava 80 - razpisna komisija za medsebojna razmerja v 10 dneh po objavi.

mali oglasi • mali oglasi

prodam

Prodajam KOKOŠI nesnice. Zadruga 18, Duplje 3216
 Prodajam semenski in jedilni KROMPIR igor in SKALE za betoniranje. Strahinji 65, Naklo 3217
 Prodajam dva rabljena KAVČA. Gorenjskega odreda 14, Zura 3218
 Ugodno prodajam nov francoski ŠOTOR za 4 osebe. Naslov v oglašnem oddelku. 3219
 Prodajam KRAVO po izbiri, brejo ali z mlekom. Krt Marija, Gorenjsavska 21, Kranj 3220
 Prodajam skoraj nov ŠTEDILNIK kombiniran. Ogleđ Ul. Gorenjskega odreda 18, Kranj 3221
 Prodajam enoletne KOKOŠI HI-HEX. Tušek, Lenart 11 nad Lušo. Selca nad Škofjo Loko 3222
 Prodajam OBRACALNIK MARATON za BCS kosilnico 110. Potočnik Vinko, Stirpnik 15, Selca 3223
 Prodajam mladega delovnega VO-LA. Adergas 24, Cerklje 3224
 Prodajam šest mesecev brejo KRAVO frizijko, dva tedna staro TELIČKO frizijko in hlevski GNOJ. Luže 16, Šenčur 3225
 Ugodno prodajam 5 KW termoakumulacijsko PEČ. Znidaršič Vera, Ročevnica 46, Tržič 3226
 Prodajam AVTOMOBILSKO DIRKALIŠČE CARRERA z 8 m dolgo progo in 16 avtomobili. Tel. 21-410 3227
 Prodajam ISOSPAN OPEKO 600 kosov. Jan Franc, Alpska 54, Lesce 3228
 Prodajam dve KRAVI, eno pred telitvijo, smrekove PLOHE in KRAJNIKE. Zima Janez, Dovje 13, Mojstrana 3229
 Prodajam OBHAJILNO OBLEKO za deklico, Praše 23, Kranj 3230
 Motorno KOSILNICO BERTOLINI z volanom in diesel motorjem, 13 KS, vprežna OBRAČALNIKA Bautz in Fahr ter SLAMOREZNIČO Ultra z verigo in puhalnikom, prodajam. Skok Franc, Ropretova 25, Mengeš 3231
 Za 1000 din prodajam ŠOTOR za 4 osebe. Čelhar Marjan, C. JLA 5, Kranj 3232
 Prodajam 2000 kg SENA, dostop možen s kamionom. Zg. Danje 3, Sorica 3233
 Prodajam KRAVO, dobro mlekarico, 3 mesece brejo. Grabče 18, Zg. Gorje 3234
 Prodajam motorno ŠKROPILNICO za traktor ali konja. Sp. Besnica 151 3236
 Prodajam 3 kom avto RADIO s kasetami, radio transistor, ročno uro, 5 garnitur Gedore ključev, magnetofon AIWA, 2 garnituri za rezanje navojev, 3 električne brivske aparate, 4 avtomoge 165 x 13 in še razne predmete. Naslov v oglašnem oddelku. 3237

GKZ TZE Naklo
 Valilnica
 bo prodajala
 v petek, 13. maja

10 tednov stare
 jarčke
 v vzrejališču Podbrezje,
 od 8. do 12. ure
 Cena: 50 din za komad.
 Valilnica

Prodajam OKNO s polkni 80 x 80, dvojna vrata na dvizni mehanizem 80 x 200. Črne Miro, Kajuhova 14, Bled 3260
 Prodajam GLOBOK OTROŠKI VOZIČEK. Mrhar, Bistrica 3, Tržič 3261

vozila

Prodajam avto LADA, letnik 1972. Grgorinič, Cesta 1. maja 63, telefon 21-382 3238
 Prodajam avto CAMPAGNOLA z diesel motorjem. Zalaznik, Studeno 21, Železniki 3239
 Prodajam AMI 8, letnik 1971, 80000 km, cena 18.000 din. Kokalj Srečo, Poljanska 39, Škofja Loka 3240
 Prodajam SPACKA, letnik 1973, registriran do aprila 1978. Bogataj Miro, Partizanska 47, Škofja Loka

Izdaja ČP Glas, Kranj, Ulica Moše Pijadeja 1. Stavba: GP Gorenjski tisk Kranj, tisk: Združeno podjetje Ljudska pravica, Ljubljana, Kopitarjeva 2. - Naslov uredništva in uprava lista: Kranj, Moše Pijadeja 1. - Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-601-12594 - Telefoni: glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-341, uredništvo 21-335, novinarji 21-860, malopisarni in naročniški oddelki 21-341. - Naročnina: letna 200 din, polletna 100 din, cena za 1 številko 3 dinarje. - Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Prodajam FIAT 850 sport coupe. Stroj Zvone, Nova vas 22, Radovljica 3242
 Prodajam avto NSU 1000 L, registriran, v dobrem stanju ali po delih. Zalag 4, Cerklje 3243
 Prodajam KOMBI. Kokrica, Cesta na Belo 25, Kranj 3244
 Prodajam MOPED COLIBRI T 12, barva karoserije modra 80, dobro ohranjen. Frelih, Brezje pri Tržiču 33 3245

kupim

Kupim rabljeno otroško PONY KOLO. Kokrica, Partizanska pot 8, Kranj. 3246
 Kupim rabljen MEŠALEC za beton, po možnosti firme Lesch. Dolinar, Sv. Duh 47, Škofja Loka 3247
 Kupim SLUŠNI APARAT. Arhar Martin, C. v Vintgar 2, Bled 3248

stanovanja

Sprejem SOSTANOVALKO za opremljeno dvosobno stanovanje v Ljubljani. Telefon 26-577 3249
 Mati in sin, oba zaposlena, iščeta GARSONJERO ali SOBO ali manjše stanovanje z možnostjo kuhanja. Ponudbe pod »Relacija Jesenice-Ljubljana« 3250
 STANOVANJE oddam trem sezonskim delavcem. Golnik št. 19 3251
 Mati z 8-letno hčerko išče v Kranju ali okolici opremljeno SOBO s souporabo kopalnice in kuhinje za dobo 5 mesecev. Plačam naprej. Telefon 23-657 3251

posesti

Prodajam HIŠO v Šenčurju, Mlakarjeva 33 3253
 Prodajam visokopritlično staro HIŠO z vrtom pri Jesenicah. Naslov v oglašnem oddelku. 3254

zaposlitve

Zaposlitev dobi KUHARICA in NATAKARICA kvalificirana ali priučena. Hrana in stanovanje v hiši. Marinšek Marija, Naklo 223 3255
 NATAKARICO sprejemem v službo takoj. Sedem ur, nedelje in prazniki prosto. Bife »Loški hram«, Blaževa 1, Škofja Loka 3256

obvestila

Povratnik iz inozemstva ima možnost uvoza tovornega in osebnega avtomobila ter motornega kolesa. Naslov v oglašnem oddelku. 3257

najdeno

Zatekel se je NEMSKI OVČAR. Naslov v oglašnem oddelku. 3258
 Našel se je pes NEMSKI OVČAK rjavo-črne barve. Dobi se v Pševem št. 2 od 15. ure dalje. 3259

dežurni veterinarji

Od 13. do 20. maja 1977:
 Teran Janez, dipl. vet., Kranj, Vrečkova 5, telefon 26-357 in 21-798 za občino Kranj;
 Habjan Janko, dipl. vet., Žiri 140, telefon 69-280 za občino Škofja Loka;
 Plestenjak Tone, dipl. vet., Bled, Partizanska 34, telefon 77-828 in 77-863 za občino Jesenice in Radovljica.
 Dežurstvo se prične ob 14. uri popoldan in traja do 6. ure zjutraj naslednjega dne.
 Centralna dežurna služba ŽVZG Kranj, na telefonski številki 25-779, pa deluje neprekinjeno.
 Živinoresko veterinarski zavod Gorenjske

Združena razpisuje prosto delovno mesto
 lesna trgovskega potnika
 industrija za prodajo tapiciranega in sobnega pohištva
 Tržič za področje Slovenije, Istre z Reko in Zagreba z okolico.

Od kandidatov pričakujemo uglajen nastop, smisel za delo s strankami, dobre delovne navade in uspešno poslovanje.
 Kandidati morajo poleg tega izpolnjevati še tele pogoje:
 - imeti morajo srednješolsko izobrazbo ekonomske ali lesne smeri
 - visoko kvalifikacijo trgovske ali lesne smeri
 - nekajletno prakso v trgovski stroki
 - imeti morajo lasten avtomobil in stanovanje v bližini sedeža podjetja, po možnosti s telefonom,
 - obvladati morajo srbohrvatski jezik.
 Osebnih dohodkov je določen s sporazumom o delitvi osebnih dohodkov in odvisen od uspešnosti dela.
 Prednost bodo imeli kandidati, ki lahko začno z delom takoj.
 Prijave skupaj z dokazili o izobrazbi in praksi pošljite najkasneje do 20. maja 1977.

MERKUR
 VELEŽELEZNINA KRANJ
 KOROŠKA CESTA 1

Prodajalna Naklo pri Kranju
 telefon: 47-054, 47-055

Cenjene kupce obveščamo, da se preseli prodajalna kuriva in gradbenega materiala v Naklo pri Kranju ob tovrni železniški postaji.

Sprejem naročil za premog in drva v sredah in petkih od 14. do 17. ure v pisarni MERKUR - Jahačev prehod 2.

Prodajalna prične s poslovanjem dne 16. maja 1977 z začasnim delovnim časom od 6. do 14. ure, ob sobotah od 6. do 12. ure.

Nadalje seznanjamo vse cenjene potrošnike, da je v pripravi nova trgovina, na istem prodajnem mestu, z razširjenim asortimanom blaga za individualno gradnjo, ki bo predvidoma odprta v letošnjem letu.

MERKUR vas pričakuje v novih prodajnih prostorih.

MERKUR veleželeznina Kranj

Klemenca še niso našli

Škofja Loka - Kljub vsem naporom in vztrajnemu reševanju gorskim reševalcem in italijanskim planincem še vedno ni uspelo odkriti nikakršne sledi za mladim 17-letnim škofjeloškim planincem Klemenom Križajem, ki je izginil neznankom že pred približno desetimi dnevi, ko se je nameraval skupno z 49 ljubitelji gora iz Škofje Loke in Ljubljane povzpeti na 4165 metrov visoki Breithorn v švicarskih Alpah. Novice o njegovem izginotju so si dokaj nasprotujoče. Po izjavah nekaterih udeležencev vzpona naj bi Klemen nameraj zagotovo videli v dolini, ko je iz nahrbtnika vzel potni list in izjavil, da gre domov z »avto stopom«, po mnenju drugih pa naj bi Križaj ostal že nekje pod Breithornom v hudem snežnem meteu. Italijanski in švicarski gorski reševalci so v preteklih dneh peš in ob pomoči heli-

kopterjev pregledali obširno področje pod Breithornom, preiskali vse bivake in zaklonišča v okolici Saint Jacquesa, kamor so Škofjeločani stopili, vendar uspeha ni bilo. Kljub dokaj neugodnemu vremenu, zapadlo je kaka dva metra novega snega, je v reševalcih še vse dni tlelo upanje, da bodo za Klemenom odkrili vsaj kako sled. Toda to se žal ni zgodilo.

Vse bolj razveseljive novice prihajajo iz Vispa v Švici, kjer je na zdravljenju drugi član odprave, 20-letni Škofjeločan Jordan Urh, ki je prav tako ostal v »snežnem objemu« Breithorna, a so ga k sreči kmalu in še pravočasno odkrili švicarski gorski reševalci. Jordan bo že v teh dneh zapustil bolnišnico in se vrnil domov. -jg

nesreče

Nepravilno prehitvanje

V petek, 6. maja, nekaj pred 20. uro se je v Britofu pripetila prometna nezgoda. Voznik motornega kolesa Peter Škrjanec (roj. 1957) s Kokrice je nameraval zavijati levo v vas Britof. Takrat je za njim pripeljal prav tako na motornem kolesu Alojz Keuc, stanuje Repnje pri Vodica, ki je spregledal Škrjančevo namero in ga je prehitel po levi. Motorista sta zato trčila, tako da ju je vrglo nekaj metrov naprej po cesti; pri tem je Keucevo motorno kolo zadelo Janija Stirna (roj. 1962) z Britofa, ki je padel in se hudo ranil. L. M.

Nenadoma je preminil naš stanovalec

Mirko Srakar

Ohranili ga bomo v trajnem spominu

HIŠNI SVET
 STANETA ROZMANA 1,
 KRANJ

Sporočamo, da nas je tiho zapustil naš ljubljani mož, oče in stari oče

Mirko Srakar

Pogreb dragega pokojnika bo v sredo, 11. 5. 1977, ob 10. uri na kranjsko pokopališče.

Zaljuči vsi njegovi!

Kranj, 9. maja 1977

ZAHVALA

Ob boleči in prerani izgubi našega dobrega moža, očeta, brata in strica

Mihaela Prevca

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam ob težkih trenutkih stali ob strani in nas tolažili. Posebno se zahvaljujemo dobrim in skrbnim sosedom za pomoč, č. duhovščini, cerkvenemu petju, govornikom ob grobu, LD Selca za lep lovski obred in kolektivu tovarne Alples.

Se enkrat iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem in znanjem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti, mu darovali cvetje in nam izrekli sožalje.

Zaljuči: žena Cilka, otroci Minka, Miha, Jernej, Darko in Anči, brata in sestre z družinami, brata Francej in Jakob ter ostalo sorodstvo.

Dražgoše, Smokuč, Besnica, Rakovnik, London, Coventry, 6. maja 1977

Še pomnite, tovariši!

Nadaljevanje s 1. strani

Albina Dobnikar, roj. Jakelj

na Poreznu. Medtem so v begunjske zapore odpeljali očeta, ki je tu dočkal osvoboditev, v partizane pa je odšla tudi sestra Kristina-Sava in sicer poleti 1943 in je tudi preživela vojno. Od sedmih smo se vrnili trije. Vendar tudi jaz nisem dočkal svobode v partizanih. Oktobra 1943 sem bil ujet v Otočah in sem bil v begunjskih zaporih do konca decembra. Večkrat sem bil na zaslišanju in zmerom so mi obljubili smrt. Potem

pa so zbrali skupino približno 30 zapornikov in so nas poslali v nemško vojno ujetniško taborišče v Milberg. Tam so nas razporedili v vojaška taborišča za ruske ujetnike, kjer sem ostal do konca vojne.

BILA SEM OBSOJENA NA SMRT

»V delo osvobodilne fronte sem se vključila februarja 1942. 2. februarja tega leta je bil namreč pod planiškiimi skakalnicami ustanovljen odbor OF za naše območje,« se spominja Antonija Kavalar, roj. Volc iz Rateč. »Delala sem na terenu. 26. maja so me aretirali. Aretiral me

Jakob Resman

je gestapovec z Jesenic Huck. Tako je me odpeljali v Begunje, kjer so me topli in mučili na vse mogoče načine. Zasliševal me je Lüncke pa tudi Druschke je bil zraven. 28. junija 1943. leta sem bila na »gvaškem vrtu« v Podkorenu, obsojena na smrt. Ker pa sem bila noseča, so se Nemci zbal ogorčenja ljudi, če bi me ustrelili, zato so me odpeljali nazaj v Begunje in potem čez en mesec tik pred porodom izpustili. Od takrat naprej sem spet delala na terenu. Veze sem imela s Krivcem in Mihom Arihom.»

»V delo na terenu sem se vključila poleti 1941,« je pripovedovala Albina Dobnikar, roj. Jakelj, iz Dovjega. »Aretirana pa sem bila 27. aprila 1943 skupaj z dvema sestrama in 8 moškimi aktivisti iz Dovjega. Najprej so nas odpeljali na Jesenice, od tam pa v Begunje, kjer me je zasli-

Ivana Zerovnik

ševal Lüncke. Ker sem znala nemško, so me zasliševali v nemščini, če pa vsega nisem hotela razumeti, je pomagal kot tolmač Huck. Obsojena sem bila na dvajset let koncentracijskega taborišča, vendar sem bila kasneje pomiloščena in poslana v »zuchlagers«, to je pobiljševalni dom med kriminalke, od tam pa so me potom zvez pogojno izpustili. Ko sem se vrnila, sem še naprej delala na terenu in imela sem veze od Radovljice do Rateč.»

Ivana Zerovnikova iz Senčurja je med vojno živela v Vogljah. »Ker sem delala za »domače«, so me poleti 1944 aretirali skupaj s številnimi drugimi domačini. En teden smo bili zaprti v Kranju, potem pa sem bila šest tednov v Begunjah. Ker mi na zasliševanjih niso mogli nič dokazati, so me poslali v kaznilnico Aichach v Nemčiji.»

Slavnostnemu govoru Vinka Hafnerja je sledil kulturni program, ki so ga pripravili mladinci in pionirji iz radovljiške občine in pihalna godba. S srečanja pa so poslali tudi pozdravno pismo predsedniku Titu, v katerem so med drugim zapisali, da so ponosni na soborce in tovariše, ki so na moriških begunjskih zaporov ali taboriščih umrli za svobodo in niso klonili niti med najbolj strašnimi mučenji. Zato spomin na njihove žrtve ne sme in ne bo zbledel.

Besedilo: L. Bogataj
Fotografije: F. Perdan

V valovih Save ranjenega kurirja so potapljači spravili na varno in mu nudili prvo pomoč, nato pa ga je reševalna ekipa s helikopterjem iz peščine v kanjonu Save prepehala do prve sanitetne postaje.

Udeležencem mobilizacijske vaje v Prebačevem so pokazali tudi najsodobnejše pehotno orožje.

Mobilizacija na levem bregu Save

Prebačevo – Po zboru sodelujočih in pozdravu predsednika kranjske občinske skupščine Toneta Volčiča se je v nedeljo, 8. maja, začela v Prebačevem in v kanjonu Save mobilizacijska vaja, kakršna prihaja v poštev v vojnem stanju ali v primerih naravnih nesreč. V strokovnem prikazu, kot bi vajo lahko imenovali, so bila uporabljena enostavna in sodobna sredstva, sodelovalo pa je precejšnje število ljudi. Prikaz je vzbudil med prebivalci tega predela kranjske občine veliko zanimanje. Pripravili sta ga krajevni organizaciji ZRVS Hrastje-Cirčiče in Planina-Huje, sodelovali pa so še štab za ljudsko obrambo in družbeno samozasčito krajevne skupnosti Hrastje-Voklo, JLA iz Kranja, štab za civilno zaščito kranjske občine, skupščinski oddelek za ljudsko obrambo, teritorialne enote, planinci, gorska reševalna služba, taborniki, biologi, potapljači, delavci milice in UJV, občinski odbor ZRVS, gasilci levega brega Save, zdravstveni delavci, veterinarji, narodna zaščita in precejšnje število krajanov.

Strokovni prikaz mobilizacijskega stanja v vojni ali v primerih naravnih nesreč se je vršil pod predpostavko, da je bil sovražnik pred tem območjem zaustavljen in da zbira sile za nadaljnji napad. Na zasedenem

ozemlju so partizanske enote, ki »plavemo« (sovražniku) onemogočijo prehod na desni breg Save. Leta uporabljata za napade in izvidništvo helikopterje. Partizanska enota se je iz Cerkelj premaknila v Hrastje z nalogo uničiti dobro zavarovano skladišče, ki ga je odkrila narodna zaščita. Odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozasčito krajevne skupnosti mora prebivalstvo evakuirati, ga preskrbeti s hrano in pomagati ranjenecem. Planirati mora tudi prehod prek Save, bodisi s pomočjo splavov ali s potapljači.

V okviru teh predpostavk so sodelujoči na vaji v Prebačevem in v kanjonu Save prikazali gašenje požarov in reševanje ogroženih in ognju ter zasutih pod ruševinami, izogibanje in odstranjevanje minskih polj, življenje v partizanskem taboru in v naravi, pridobivanje rastlin in zelišč, ki ohranjajo človeka v naravi pri življenju, reševanje ranjenec na bojnem polju, uporabnost pehotnega orožja in skivanje pred sovražnikom. Vaja je bila sklenjena s prikazom reševanja v steni in v de-ročji Savi. V njej so sodelovali helikopter, vod gorskega reševanja pri civilni zaščiti in potapljaška ekipa.

J. Košnjek
Slike: F. Perdan

Vojaki, pripadniki sanitetne enote, prikazujejo pomoč in odstranjevanje ranjenec z bojišča med ognjem sovražnika.

Devet pogumnih naskakuje »Skriti vrh«

TRŽIČ – Karakorum je drugo največje gorstvo na svetu. Razteza se v Indiji, Pakistanu in na Kitajskem. Karakorum sicer pomeni v turščini »črno melišče«, vendar to ni najbolj posrečena beseda za tako mogočno gorstvo. Najvišji vrh Karakorum je 8611 metrov visoki K-2 ali Chogori, ki je obenem drugi najvišji vrh sveta. Razen njega krasi Karakorum še štirje osemtisočaki: Nanga Parbat (8125 metrov), Gasherbrun I (8068 metrov), Broad Peak (8047 metrov) in Gasherbrun II, ki je visok 8035 metrov. Karakorum je bil dolgo nedostopen alpinistom. Pakistanske oblasti so bile skope pri izdajanju dovoljenj. To so občutili tudi jugoslovanski alpinisti. Želeli so na Broad Peak, pa so smeli na Istor-O-Nal. Leta 1974 je postal Karakorum dostopnejši. Kljub temu je še precej sten in vrhov neosvojenih in svetu malo znanih.

Eden takšnih, na katerega se ni stopilo veliko človeških nog, je tudi Gasherbrun I, visok 8068 metrov, ki ga je leta 1892 odkril angleški raziskovalec Conway, prodirajoč po ledeniku Baltoro. Ugledal je lepo in visoko goro in jo poimenoval »Skriti vrh«, po angleško Hidden Peak. Gasherbrun pa v jeziku balti, ki je eden od tibetanskih jezikov, pomeni »Bleščeca stena«.

Alpinistična zgodovina Gasherbruna I se začne leta 1934, ko mednarodna odprava pod vodstvom

Dyhrenfurta po južnem stebru ni bila uspešna. Dve leti kasneje so Francozi poskušali po jugozahodnem stebru, vendar jih je monsun na višini 6800 prisilil k umiku. Potem je imel »Skriti vrh« dvajset let mir. Leta 1958 ga osvojejo Američani, leta 1975 pa Avstrijca Peter Habeler in Reinhold Messner po severni steni! Jugoslovanska odprava, oblikovana na pobudo Tržičanov, ki slave 70. obletnico Planinskega društva, bo skušala na vrh po nepreplezanem jugozahodnem stebru. Devet pogumnih mož (število odpravnikov so zaradi finančnih težav zmanjšali) je krenilo na pot s kombijem beograjskega podjetja Avis in tovornjakom Marinka Pintarja iz Nove Gorice, ki bosta natrpala tudi s 1700 kilogrami opreme. Do glavnega pakistanskega mesta bodo morali prevoziti skoraj 8000 kilogramov. Razdaljo utegnejo premagati v 10 do 13 dneh, če bo šlo vse po sreči. Potem bo jugoslovanska odprava letalo poneslo v 300 kilometrov oddaljeno kašmirsko mesto Skardu, odtod pa jih do mesta Dasso čaka 65 kilometrov vožnje s traktorjem. Do baznega taborišča, ki bo okrog 5000 metrov visoko, bodo alpinisti in okrog 80 nižinskih nosačev (višinskih šerp na tem področju ni!) potrebovali 14 dni. Vzporedno z »delom na gorih«, kot pravijo alpinisti, bodo postavljali višinske tabore. Vzpon na goro namerava naša odprava opraviti brez kisikovih apa-

ratov!! Če bo šlo vse po načrtu, tako alpinistom vsi želimo, bo jugoslovanska zastava zaplapolala po Makalaju tudi na Gasgherbrunu I, drugem od štirinajstih osemtisočakov na svetu, na katera so se odločili priti Jugoslovani.

Precej denarja in opreme je morala zbrati odprava za na pot. Na željo članov odprave objavljamo imena delovnih kolektivov, ki so pomagali odpravi. Le-ti so BPT Tržič, Planika Kranj, Induplati Jarše, Univerzale Domžale, Ljubljanska banka iz Kranja, LIP Bled, Iskra Commerce Ljubljana, Tobačna tovarna Ljubljana, Iskra Horjul, Zito Ljubljana, Peko Tržič, Kolinska Ljubljana, Fructal Ajdovščina, Oljarna Domžale, Medex Ljubljana, Skupščina občine Tržič, Elan Begunje, Gradbincev Kranj, Alpina Ziri, Hidromontaža Maribor, Kovaška industrija Zreče, TKS Tržič, Jugotekstil Ljubljana, Ljubljanske mlekarne, Dnevnik, Živilo promet Gorica, Plastik Kanal, Croatia Nova Gorica, Vozila Nova Gorica, Toper Celje, ZLIT Tržič, Almira Radovljica, Drava Osijek in Julon Ljubljana. Omeniti je treba tudi nesebično pomoč Kliničnega centra iz Ljubljane, ki je prispeval okrog 150 kilogramov zdravil in drugih pripomočkov, ki jih bo dr. Martin Košak uporabljal za zdravje članov odprave in po potrebi pomagal tudi domačinom.

J. Košnjek

Janez Lončar

Borut Bergant

Filip Bence

Drago Bregar

dr. Martin Košak

Andrej Stremfelj

Nejc Zaplotnik

Franc Čanžek

Marinko Pintar